

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Holbergsgade 6,

1057 København K.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder.

Som borgere i Morsø kommune ønsker vi at benytte os af muligheden for at komme med bemærkninger til dette forslag, som hvis det gennemføres, vil lukke for muslingefiskeriet i Limfjorden og dermed fjerne indtjeningsgrundlaget for fiskerne, medarbejderne i industrien og alle de tilknyttede erhverv. Erhverv som har rødder langt tilbage i tiden og er blevet en del af Morsø Kommunes DNA.

Vi var fulde af fortrøstning da Danmarks Hav-plan blev vedtaget d. 7juni 2023 af et enigt folketing, i denne plan kan man blandt andet læse:

Punkt 2 samtidig er fiskeriet et vigtigt erhverv i kystområderne, hvor det bidrager med arbejdspladser og økonomi og har stor betydning for fødevarerhvervet og mange lokalområder.

Punkt 21: Fiskeriet er et vigtigt erhverv i kystområderne, hvor det bidrager med arbejdspladser og økonomi.

Punkt 38: der ændres ikke på reguleringen af Natura 2000 områderne, og der kan fortsat fiskes muslinger i Natura 2000 områderne i Limfjorden.

Så kom dette forslag til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder, næsten som en tyv om natten. Forslaget blev udsendt d. 1. Maj 2025, med høringsfrist d. 27. Maj 2025 og ikrafttrædelse d. 1. Juli 2025. Det skal tilsyneladende gå rigtig stærk, hvorledes kan industrien, fiskerne og de ansatte planlægge noget som helst med så kort en tidshorisont!

Hvis vi kigger på miljøet i Limfjorden, så er det belastet, men ikke af fiskeriet efter muslinger, den landede mængde sidste år fjernede 300 t. kvælstof fra Limfjorden, men derimod af forskellige udledninger fra blandt andet landbruget. Disse udledninger vil i årene fremover blive voldsomt formindsket i forbindelse med de lokale 3-partsforhandlinger som pågår i øjeblikket.

Endvidere lader det til at man ikke lytter til de erfaringer og viden som både fiskere og DTU Aqua er i besiddelse af, netop at et skånsomt og aktivt fiskeri efter muslinger ikke skader miljøet i fjorden.

Så med baggrund i ovenstående skal vi kraftigt opfordre til at man sætter arbejdet med denne bekendtgørelse på pause, indkalder de berørte parter til en forhandling på et oplyst grundlag.

Med venlig hilsen

Aase Bülow og John Christiansen

Til: FVM - Bæredygtigt Fiskeri (fisk@fvm.dk)
Cc: Pernille Desiré Birkenborg Jensen (perdje@fvm.dk)
Fra: Johan Wedel Nielsen (jn@aquamind.dk)
Titel: sagsnummer 2024-154
Sendt: 16-05-2025 21:11

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

aquamind er modstander af at skaldyrsfiskeriet lukkes uden en ordentlig dialog og mulighed for at finde bedre løsninger for erhvervet

Der er i Muslinge politikken lagt op til at der skal udvikles nye redskaber men fvm har ikke iværksat tiltag for at starte denne udvikling

Der bør gennemføres projekter med Dtu Aqua eller erhvervet under ehfaf for at udvikle nye mere skånsomme høstteknikker til muslinger og østers som har reduceret bundpåvirkning

Der har været gennemført mange projekter med trawlfiskeri men muslingefiskeriet har været glemt i udviklingen

Endvidere er vi stærkt kritiske overfor den erhvervsøkonomiske effekt beregning

Man kan ikke bare tage landing for natura 2000 områder de senere år og så sige at dette er tabet for industrien

Vilsund blue mangler akut råvarer og med endnu mindre råvarer vil virksomheden lukke

Dette betyder at den eneste opkøber af muslinger forsvinder hvilket vil stille fiskerne skak mat

Man kan ikke køre en lastbil til Holland med muslinger til 1,5kr/kg og koge dem der, det er ikke rentabelt. Der er ikke kogerier tættere på da kogeriet i emmersbøl i Tyskland netop er lukket

Derfor risikerer man defakto at lukke muslingeindustrien i Danmark

Både Vilsund, Johs Jensen og wittrup som pakker ferske linemuslinger pakker også ferske bund muslinger

Uden bundmuslinger vil disse pakkerier ikke kunne fungere da linemuslingerne alle kommer i foråret

Resten af året skal de pakke bundmuslinger

Derfor vil denne nye regulering også potentielt trække Akvakultur Muslinge industrien ned

Set i lyset af det begrænsede areal som påvirkes, 1-2% , virker det overordenligt voldsomt at lukke Muslinge industrien

Vi anmoder om bekendtgørelsen trækkes tilbage og at der igangsættes nye forsøg med mere skånsomme høstmetoder, som kan fremtidssikre industrien

Sendt fra min iPhone

Fødevareministeriet

København den 16. maj 2025

Til Fødevareministeriet

Danish Seafood Association takker for udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder (Sagsnummer 2024-154). Her fastlægges regler for fiskeri i en række marine Natura 2000 områder, som primært er beliggende inden for 3 sømil fra lavvandslinjen. Bekendtgørelsen har betydning for alle erhvervsmæssige fartøjer som udøver fiskeri med alle former for bundsløbende redskaber, herunder for erhvervsfiskere.

Vi er overraskede over at modtage dette udspil på nuværende tidspunkt, hvor der forhandles mellem Regeringen og Folketingets partier om en Ny Kurs For Dansk Fiskeri, og hvor et væsentligt element netop omhandler spørgsmålet om områder med forbud mod bundsløbende redskaber. Det låser ét element mere eller mindre fast og risikerer at indsnævre mulighederne for en bredt aftalt fremtidig kurs.

Vores grundsynspunkt i disse forhandlinger om fremtiden for dansk fiskeri er, at fiskeri såvel som fiskeindustri på land fortsat skal sikres vilkår, så erhvervet kan spille sin afgørende rolle for økonomi og beskæftigelse i lokalsamfundene langs vores kyster samt for vores eksport. Fiskeredskaber og fiskemetoder skal fortsat udvikles i en grøn omstilling, og det skal ske med afsæt i et fortsat økonomisk bæredygtigt erhverv. Langt størstedelen af dansk eksport af ferske fisk og skaldyr fanges i dag med bundsløbende redskaber. Vi befinder os i skarp international konkurrence på nær- og fjernmarkeder, og hele den blå værdikæde skal udvikles som grundlag for en fortsat udbygning af stor dansk eksport af fisk og skaldyr. Vi minder om, at vi lige har opnået adgang til Kina for blandt andet danske jomfruhummer og muslinger.

Mulige fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder bør indgå i en helhedsplan for udviklingen af fremtidens danske fiskeri.

Vores bemærkninger angår i særdeleshed de 5 områder i Limfjorden, der er med som foreslåede forbudszoner. Det vil fratage muslingefiskeriet yderligere omkring 50 pct. af det fiskefarvand, der er til rådighed i dag. I er i ministeriet fuldt bekendt med, at muslingefiskeriet og dermed også den landbaserede muslingeindustri i forvejen er presset i bund. Dybdekravene i Vandplan 3, kvote på fangsten af

hjertermuslinger, manglende og forsinkede tilladelser og manglende mulighed for omplantning af muslinge yngel fra iltvindsplagede områder. Det lægger tilsammen voldsomme begrænsninger på fiskeriet, og oveni står muslingeindustrien over for krav om kontrol- og prøvetagningsplaner, der vil hindre en effektiv afvikling af forsyningskæden og oveni pålægge øgede omkostninger.

Muslingefiskeri og muslingeindustri skal i stedet høres, imødekommes og sikres betingelser, så det kan overleve og således at gives et tilstrækkeligt økonomisk fundament for dets videre, fremtidige bæredygtige udvikling og omstilling. Vi er kommet dertil, hvor det ganske enkelt handler om dette erhvervs fortsatte eksistens og overlevelse.

Vi appellerer til, at Fødevareministeriet i dialog med erhvervet søger fremadrettede og samlede løsninger om erhvervets fortsatte eksistens. Her skal alle de foreslåede Natura2000 områder naturligvis indgå som ét væsentligt element, som der i udgangspunktet skal være fleksibilitet omkring.

Tvinges erhvervets til lukning som følge af de mange politisk bestemte stramninger, så må dette følges af kompensation af erhvervet.

Med venlig hilsen

Poul Melgaard

Danish Seafood Association

Danish Seafood
Association

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Holbergsgade 6,
1057 København K

Mail: fisk@fvm.dk
Kopi: perdje@fvm.dk

Nordensvej 3, Taulov
DK - 7000 Fredericia
Rådhuspladsen 16, 4.
DK - 1550 København V
Tlf. +45 70 10 40 40
Fax. +45 75 45 19 28
cvr.nr. 45 81 25 10
mail@dkfisk.dk
www.dkfisk.dk

27. maj 2025
Ref.: HSL/OLL/CSS

Høring over udkast til ændring af bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder (Sagsnr. 2024-154)

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (herefter benævnt "DFPO") har den 1. maj 2025 modtaget ovennævnte høring.

Indledning

DFPO anbefaler som udgangspunkt at bekendtgørelsen trækkes tilbage, da vi finder at både proces omkring den udsendte høring samt indholdet er mangelfuldt.

Vedr. forbud mod fiskeri med bundslæbende redskaber i Flensborg Fjord, Vejle Fjord og Kalø Vig

Ud over regulering af Natura 2000-områder er indsat et forbud mod fiskeri med bundslæbende redskaber i Flensborg Fjord, Vejle Fjord og Kalø Vig i dette bekendtgørelsesudkast. Forbuddet er indsat med henvisning til Aftale om Danmarks Havplan" fra 2023 (herefter benævnt "havplanen"). Dette forbud er ikke direkte relateret til Natura 2000-områderne, men har sit afsæt i havplanen, som det også fremgår af høringsbrevet.

DFPO tager til efterretning, at forbuddene er indsat med hensyn til havplanen, men det fremgår også af havplanen, at berørte fiskere skal kompenseres, hvis der ikke kan findes alternative fiskearealer til opretholdelse af deres nuværende aktiviteter. Derfor er det yderst mangelfuldt, at der i høringsmaterialet intet er nævnt vedrørende compensation for de berørte fiskere. I materialet fremgår hverken oplysning om tabt omsætning eller tabt værdi for fiskerettigheder. Det er kun rimeligt, at de berørte fiskere får oplysning om hvordan de er stillet i givet fald.

Bemærkninger vedr. Regulering af marine naturbeskyttelsesområder.

Mangelfuld proces:

Omkring processen er det uacceptabelt, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri udsender en bekendtgørelse med forslag om lukning af 37 områder tæt på kysten for

bundsløbende fiskeri – helt uden dialog med erhvervet om indhold, baggrund mv. for et så vigtigt indgreb. Normal procedure i forbindelse med forberedelse af erhvervsrettet lovgivning er, at man forbereder lovgivningen med dertilhørende dialog med berørte parter. DFPO må konstatere, at der ingen dialog har været inden udsendelse af høring af dette bekendtgørelsesudkast. Det er i sig selv mangelfuldt. Efter udsendelse af høringen har Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri indkaldt og holdt et møde i Dialogforum for N2000, hvor der blev informeret om principperne for de valgte lukninger, men der blev ikke redegjort for hvorfor den foreslåede regulering af nødvendig. At høringen udsendes på et tidspunkt, hvor der pågår ikke-afsluttede forhandlinger om “En ny kurs for dansk fiskeri”, hvor det blandt andet indgår i forhandlingerne, at der er områder, der skal lukkes for fiskeri med bundsløbende redskaber, bidrager blot til forvirringen.

Det er helt uacceptabelt, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri uden den mindste inddragelse af erhvervet, herunder DFPO, udsender en høring med forslag om at lukke 37 områder tæt på kysten for fiskeri med bundsløbende redskaber. Oven i det må vi undre os over at myndighederne konkret udsender forslag om lukning af områder i Limfjorden for muslingefiskeri, hvilket er i åbenbar modstrid med den besluttede muslingepolitik, ligesom forslagene er i åbenbar modstrid med pkt. 38 i havplanen:

”Tilgangen til sameksistens, der indføres i reguleringen af de almindeligt beskyttede havstrategiområder, svarer til den gældende ret i Natura 2000-områder, som udgør langt hovedparten af beskyttede områder på havet, og som følger EU-reglerne herfor. Der ændres ikke på reguleringen af Natura 2000-områderne, og der kan fx fortsat fiskes muslinger i Natura 2000-områderne i Limfjorden.”

På den baggrund er det mildest talt overraskende, at der nu foreslås en regulering, der kan få som konsekvens at lukke hele det muslingefiskeri, der årligt påvirker blot ca. 2 % af Limfjordens areal. Tilsvarende er det uforståeligt at muslingefiskeriet nu skal undgælde for den dårlige tilstand i Limfjorden, særligt når det er tydeligt for enhver, at det ikke er muslingefiskeriet, der er årsag til den dårlige tilstand, men i stedet hovedsageligt landbrugsudledninger og derudover forurening fra byer.¹ Tværtimod er der fagligt belæg for at sige at med omplantning af muslinger, bidrager muslingefiskeriet til at reducere omfanget af iltsvind og dertil lægges at fangsterne af muslinger også fjerner kvælstof.

Muslingefiskeriet i Limfjorden udgør kernen i de mange aktiviteter vedrørende skaldyr der er omkring Limfjorden, hvad enten det er muslingefiskeriet, forarbejdningsindustri, turisme

¹ Petersen, J. K., Nielsen, P., Freitas, P., & Christensen, H. T., (2025). Muslingefiskeri i Limfjorden – status på viden 2025, No. 25/1000938, 17 p., May 19, 2025, LINK: <https://backend.orbit.dtu.dk/ws/portalfiles/portal/401008793/muslingefiskeri-i-limfjorden-status-paa-viden-2025-DTUnotat-19052025.pdf>

skaldyrfestivaler, serviceindustri, så er muslingefiskeri motoren for skabelse af mange direkte og indirekte jobs omkring Limfjorden.

Mangelfuldt indhold i høringen:

Men ikke kun processen omkring høringen er mangelfuld. Vi må også konstatere, at der er betydelige indholdsmæssige mangler i høringsmaterialet.

For det første, fremgår det ikke af det udsendte materiale, hvad der konkret er begrundelse for den foreslåede udvidelse af Natura 2000-områder, der skal lukkes for bundsløbende redskaber. Der er i det udsendte materiale henvisninger til Danmarks forpligtelse til at opnå "gunstig bevaringsstatus" og at "Miljø- og Ligestillingsministeriet fortolker rækkevidden af de relevante direktiver" - men habitatdirektiv mv. er ikke nyt og der er allerede indført fiskeribegrænsninger - så DFPO ser sig nødsaget til at udtrykke undren over, hvad de konkrete begrundelser for de her stillede forslag egentlig er?

Grundlæggende gælder der en række retningslinjer om åbenhed, grundighed og kvalitet i lovgivningsprocessen, herunder er pointen med høring af administrative forskrifter, som fx bekendtgørelser, at berørte parter kan sætte sig ind i, og vurdere "*om forskriften ud fra tekniske og indholdsmæssige synspunkter kan anses for egnet og må forventes at være mulig at efterleve i praksis.*" (Se Justitsministeriets Vejledning om administrative forskrifter, pkt. 7.1 "Om høring"). Denne vurdering forudsætter, at de berørte parter reelt bliver oplyst tilstrækkeligt om begrundelsen for den påtænkte forskrift. Det må alt andet lige stille større krav til begrundelse og oplysning, når den påtænkte forskrift vurderes at have så store konsekvenser for et erhverv, som er tilfældet ved denne høring. Imidlertid kan berørte høringsparter i dette tilfælde kun antage, at grunden til at bekendtgørelsen skal ændres, skyldes ændring i den juridiske vurdering, da direktiver mv. ikke har ændret sig i årtier.

Det er således yderst kritisabelt, at man ikke giver indsigt i begrundelsen for så væsentlig en ændring af regelgrundlaget som åbenbart er grundlag for høringen.

For det andet, er der så vidt vi kan læse af materialet overhovedet ikke er taget stilling til eventuel monitorering af de områder som nu lukkes. Hvis danske Natura 2000-områder lukkes uden at der gennemføres baseline undersøgelser i områderne, vil effekten af reguleringen aldrig kunne dokumenteres. Det er afgørende at effekterne af så indgribende regulering kan dokumenteres. Det er ligeledes afgørende, at der gennemføres årlige monitoringer af områderne, så udviklingen kan dokumenteres. Det skal stilles som krav, at områderne kun vil kunne reguleres, hvis der opstilles og gennemføres tilfredsstillende overvågningsprogrammer. Regulering uden monitorering af effekter vil ikke opfylde EU-målsætningen.

For det tredje, har Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri helt undladt at forholde sig til erstatning til berørte fiskere. I følge forslaget lukkes de foreslåede områder med virkning fra 1. juli 2025. Hvis områderne lukkes som foreslået, er det udenfor enhver tvivl at hele eller store dele af muslingefiskeriet omkring Limfjorden vil lukke. Derfor er det endog meget mangelfuldt at man ikke har taget stilling vedrørende erstatning eller kompensation. I materialet omtales tabt omsætning, men det er nødvendigt at der tages stilling til tabt værdi for fiskerettigheder. Det er kun rimeligt, at de berørte fiskere får oplysning om hvordan de er stillet i givet fald. Jf. tidligere gælder tilsvarende problemstilling vedr. Det indsatte forbud mod fiskeri med bundslæbende redskaber i Flensborg Fjord, Vejle Fjord og Kalø Vig

For det fjerde, må DFPO stille konkret spørgsmålstegn ved udpegningen af hele Løgstør bredning. Her følger udpegningen end ikke den retningslinje, der er blev angivet på møde i Dialogforum for N2000 for udpegning af områder, og vi kan ikke forstå grundlaget for udpegning af dette område?

For det femte, har Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ingen overvejelser om hvordan tilsvarende regulering sker i andre EU-lande. Men lukning af så mange områder, ville det være et udtryk for ordentlighed såfremt ministeriet havde undersøgt, hvordan man har implementeret Natura 2000-reglerne i andre lande.

Kommentar til beregning af de erhvervsøkonomiske processer

I forhold til de erhvervsøkonomiske konsekvenser, der er opgjort, anbefaler DFPO, at opgørelserne for tab både i denne konkret høring og i fremtiden tager udgangspunkt i fartøjernes omsætning/fangstværdi, da omregningen fra brutto til netto er meget forskellig fra fartøj til fartøj. En opgørelse i omsætning vil desuden muliggøre en sammenligning til værdien af omsætningen i hele dansk fiskeri eller mindre delområder ICES-kvadrater, så konsekvenserne af reguleringerne bliver mere forståelige og gennemsigtige. Opgørelser i fangstværdi/omsætning giver desuden et bedre indsigts i hvad fangsterne betyder for aktiviteter i land. Når der kun fokuseres på fartøjernes tab, så mangler jo både hele værdien af fangsten og værdien af de aktiviteter som foregår i land.

Som eksempel kan oplyses at en beregning, som Foreningen Muslingeerhvervet har fået udarbejdet af DTU-Aqua for værdien af økonomien fra fiskeriet i Natura 2000-områderne udgør ca. 18,1 mio. kr. - og dertil skal lægges 3,7 mio. kr., der kommer fra omplantningsaktiviteter. Det vil sige at der alene for muslingefiskeriet kan opgøres et omsætningstab på 21,3 mio. kr. årligt i gennemsnit for de sidste 10 år. Det skal fremhæves, at det især er fiskeriet efter blåmusling, der påvirkes af de foreslåede lukninger – foreløbige opgørelser viser at grundlaget for langt over halvdelen af blåmuslingefiskeriet i Limfjorden vil forsvinde med det fremsatte forslag. De økonomiske opgørelser af værdien muslingefiskeriet i Natura 2000-områderne i Limfjorden fremgår af vedhæftede *bilag 1*:

Beregninger over økonomien ved fiskeri i Natura2000 områder i Limfjorden, DTU-Aqua, 21. Maj 2025.

Dertil kommer, at der mangler opgørelse af værdi af de fiskerettigheder, der risikerer at bliver værdiløse, hvis hele muslingefiskeriet i Limfjorden lukker. Dette i forlængelse af at der intetsteds i høringsmaterialet fremgår nogen form for overvejelse om erstatning eller kompensation.

I forhold til de udsendte økonomiske opgørelser/beregninger skal det også fremhæves, at i fx både Centrale Storebælt og Flensborg Fjord og Nissum Bredning mv. er opgjort konsekvenser på over 900 tusind kr. Der er tale om væsentlige konsekvenser for områderne, men som afskæres fra muligheden for at man vurderer de konkrete habitater på grund af en bagatelgrænse på 1 mio. kr. Dertil kommer at man, ved afsæt i beregninger af værdi baseret på de sidste 5 år, undervurderer potentialet og vigtigheden af mange områder. Ingen er i tvivl om at der har været markant tilbagegang i fiskeriet de sidste 5 år - men det er ikke ensbetydende med at fiskebestandene ikke kan vende tilbage. Derfor vil det alt andet lige give god mening at beregne værdierne på baggrund af 10 års *omsætning*.

I lyset af ovenstående bemærkninger samt nedenstående konkrete bemærkninger, anbefaler DFPO, at det udsendte forslag til bekendtgørelse trækkes tilbage.

Nedenfor fremgår DFPOs konkrete bemærkninger til høringen.

DFPOs bemærkninger

De danske Natura 2000-områder blev udpeget tilbage i perioden 1998 til 2004, hvor en meget begrænset del af havbunden faktisk var kortlagt, som opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiv.

Områderne skulle sikre, at "nye" aktiviteter ikke have en samlet set negativ påvirkning af udpegelsesgrundlaget, habitater og arter. Ved nye aktiviteter skulle der udarbejdes konsekvensvurderinger, der vurderede påvirkningen fra aktiviteten. Allerede igangværende aktiviteter ville som udgangspunkt kunne foresætte i deres eksisterende omfang, da det handlede om at kunne opnå gunstig bevaringsstatus for områderne for de specifikke habitater og arter, der skulle beskyttes i områderne.

Danmark har hidtil haft den tilgang, at de habitater og arter, der vurderes at være mest sårbare er blevet beskyttet, herunder stenrev og boblerev, hvor det vurderes, at bundslæbende redskaber vil påvirke muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus. Faktisk er boblerev beskyttet for alle typer af redskaber. Tilgangen har desuden været at

undersøge videnskabeligt, hvordan sandbanker påvirkes af bundsløbende redskaber samt behovet for beskyttelse.

Marsvin har der også været fokus på.

Tilgangen de sidste 10-15 år er med et trylleslag nu ændret til, at man lukker alle Natura 2000-områder udpeget for beskyttelse af bundhabitater for erhvervsfiskeri med aktive redskaber uden nogen umiddelbar forklaring.

Dette vil især gå kraftigt ud over det danske kystfiskeri.

Områder:

Natura 2000-områderne i område 22, 23 og 24 i Østersøen:

Det helt væsentlige område her er Storebælt, hvor der stadig finder et vigtigt fiskeri med bundsløbende redskaber efter fladfisk sted. Stenrev er kortlagt i området og beskyttet, hvilket udgør en meget stor procentdel af området, der herved allerede er beskyttet for bundsløbende redskaber. Fiskerne driver kun fiskeri i de render med glat havbund, der findes i området og som udgør de dybeste områder.

Det er vigtigt at forstå at områderne i de indre danske farvande tidligere opretholdte langt større fiskerier og hermed værdier, men på grund af den dårlige situation med torske, som var den primære art i området, er værdien i områderne i dag meget små. Det ændrer dog ikke på at potentialet for et stort bæredygtigt fiskeri efter torske findes i områderne.

Skal fiskeriet nu betale for dårlige miljøforhold skabt af næringsstoffer og import af spildevand, der fortyndes og udledes med tilladelse fra miljøministeriet. Eller skarv og sæls signifikante påvirkning af torskebestanden i meget negativ retning med miljøministeriet accept, da skarvforvaltningsplanen ikke håndterer problematikken.

Det er ikke rimeligt at lukke et erhvervs nøgleområder – særligt når det erhverv de seneste mange år maksimalt har påvirket ca. 5 % af farvandet samlet set. Hvis fiskernes nøgleområder lukkes for brug af de typer af redskaber, der stadig kan fange fisk i områderne, så lukker man samtidig mulighederne for at kunne drive et bæredygtigt fiskeri i fremtiden.

Fiskerikommissionen er også kommet frem til at fiskernes nøgleområder herunder Storebælt og området ud for Flensborg fjord skal reserveres til fiskeri og at fiskerne sikres adgang til de områder i Østersøen, hvor de driver deres fiskeri i dag.

Der er til disse områder en oplyst erhvervsøkonomisk konsekvens på 925 tusind kr. per år og i Flensborg fjord er der en oplyst erhvervsøkonomisk konsekvens på 929 tusind kr. per år – disse konsekvensvurderinger ligger således meget tæt på tærsklen på 1 mio. kr.

Limfjorden

Løgstør, Lovns og Nissum bredning.

Stenrev er allerede kortlagt og beskyttet i områderne ligesom dybdegrænserne fra vandplan 3 er implementeret og gældende. Dette sikrer fuldt ud beskyttelsen af udpegelsesgrundlaget i Natura 2000-områderne, samt hele Limfjorden i forhold til den fysiske påvirkning af økosystemet.

Der er tale om et meget lavvandet økosystem, der naturlige påvirkes utrolig meget af vind og bølger. Dette bevirker, at den fysiske forstyrrelse fra fiskeri med skrabere er relativt begrænset. Max påvirkningen på 15 % af Natura 2000-områderne, der er bestemt i muslingepolitikken sikrer, at den fysiske forstyrrelse ikke forhindrer opnåelse af gunstig bevaringsstatus. I Limfjorden findes der flere beskyttelsesområder, der har været lukket i forhold til bundsløbende redskaber i længere årrækker, så det er muligt at evaluere den virkelige påvirkning, som fiskeri med skrabere konkret har i Limfjorden, hvis der er behov for dette.

I arbejdet med havplanen er Limfjorden konkret udpeget som et område til opdræt af muslinger og østers i vandsøjlen samt kultur- og omplantningsbanker til produktion af muslinger og østers. Den ændrede tilgang i forhold til Natura 2000-områderne går direkte imod hvad der blev besluttet i havplanen.

DFPO skal derfor spørge om det er hensigten at man vil ophæve områderne i havplanen?

Skagens Gren og Skagerrak (H1)

Et Natura 2000-område, der i første omgang var udpeget helt kystnært for at beskytte stenrev. Det blev udvidet til det store område, som vi ser i dag i Natura 2000-netværket, da marsvin kom på udpegelsesgrundlaget. Der drives utroligt meget fiskeri i området, hvilket landingsværdier for området dokumenterer. Der er tale om nøgleområder for dansk fiskeri, der bør prioriteres specifikt til fiskeri og sameksistens i forhold til naturbeskyttelse og benyttelse.

DFPO mener ikke, at det er fagligt dokumenteret, at der ikke kan opnås en gunstig bevaringsstatus for sandbanker sammen med et aktivt fiskeri. Derimod findes der mange videnskabelige undersøgelser, der dokumenterer at en havbund bestående af sand kun i meget lille grad påvirkes af bundsløbende redskaber.

Der anvendes en ad hoc tilgang for området, hvilket minder om den hidtil anvendte tilgang til danske Natura 2000-områder, dog er reguleringen i forhold til sandbanker ny, da behovet for beskyttelse ikke er afklaret fagligt endnu.

Det er meget positivt, at området ikke bare foreslås lukket, som alle de andre områder inden for 3 sømil og tilgangen med at kortlægge og vurdere behov for beskyttelse fagligt bakker DFPO op omkring.

Sandbanker ud for Thorsminde

Et naturligt meget dynamisk område, hvor dybden ændrer sig løbende gennem året afhængig af vindpåvirkningen på Vestkysten. Det er meget svært at forstå, hvordan bundsløbende redskaber vil kunne påvirke det dynamiske sandhabitat, når naturen selv flytter så meget rundt på habitatet over året. Det er tydeligt, at der mange faglige undersøgelser, der mangler at blive gennemført, før end at man vælger beskyttelsesgrad for områder som dette.

I lyset af ovenstående bemærkninger, anbefaler DFPO at udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder trækkes tilbage. Årsagen til anbefalingerne er at vi finder det at tale om en meget indgribende regulering, hvor både proces omkring reguleringer og information om reguleringen en mangelfuld. For reguleringen af Løgstør og Nisum bredning finder vi desuden at reguleringen er i strid med den indgåede aftale om havplan.

Med venlig hilsen

Ole Lundberg Larsen
Direktør for Fiskeri og Bæredygtighed
Danmarks Fiskeriforening PO

Camilla Saager Steensig
Juridisk Konsulent
Danmarks Fiskeriforening PO

Beregninger over økonomien ved fiskeri i Natura 2000 i Limfjorden

ØKONOMISKE BEREGNINGER FRA DTU AQUA

Til: Foreningen Muslingeerhvervet

Forfatter(e): Jeppe Olsen

Kvalitetssikring: JSV/PENIEL/KJG

Dato: 21. maj 2025

Anmodning

Foreningen Muslingeerhvervet har mod betaling anmodet DTU Aqua om at lave beregninger af landet værdi og vægt af blåmuslinger, europæisk fladøsters, stillehavsøsters og søstjerner i de tre Natura 2000 områder – Lovns, Løgstør og Nissum bredninger i Limfjorden for årene 2014 – 2024.

DTU Aqua kan levere opgørelser over vægten af yngel omplantet fra de enkelte Natura 2000 områder, men ikke værdi af yngel.

Baggrund og rammesætning

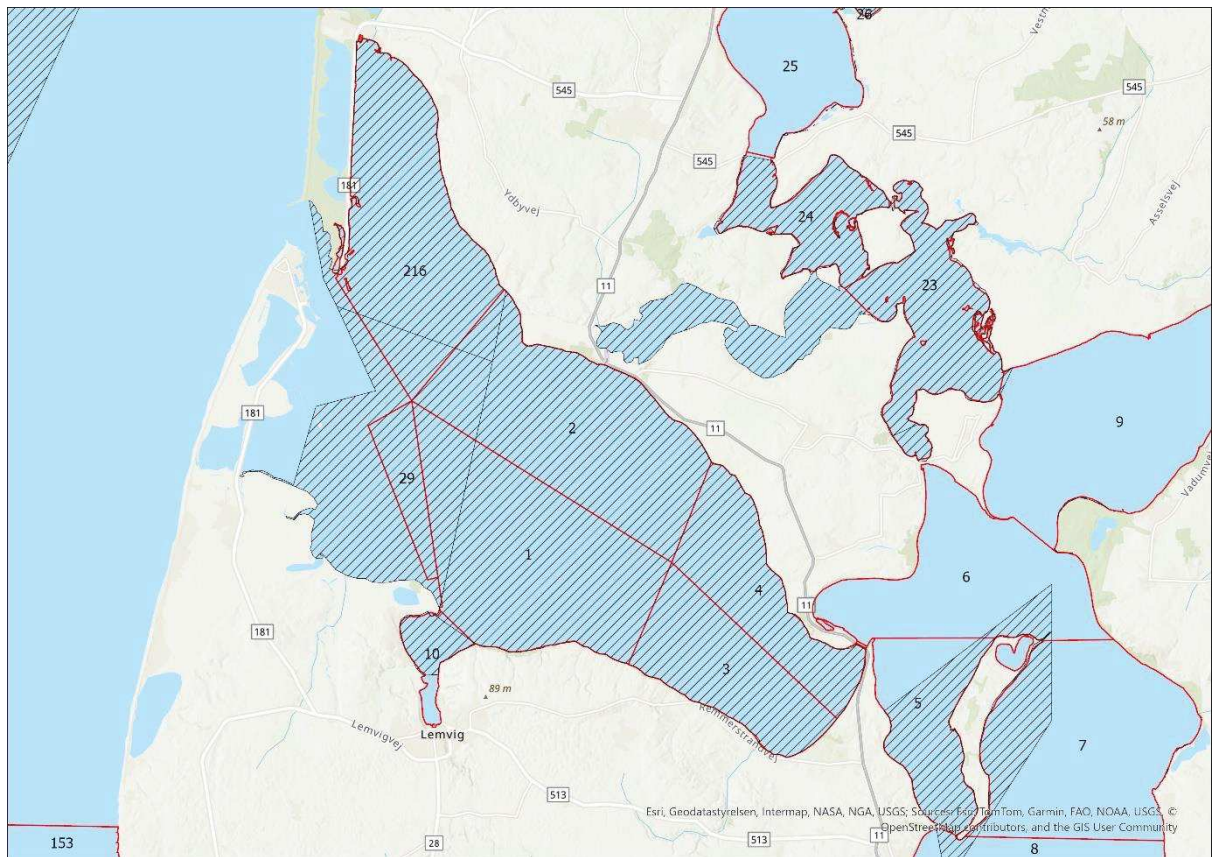
Datakilderne som anvendes til besvarelsen, er for danske fartøjer sammenkoblet afregnings- logbogs- og positionsdata fra fiskefartøjerne.

- **Afregningsdata** stammer fra Fiskeristyrelsen og indeholder blandt andet oplysninger om afregnede mængder og landingsværdi pr. fartøj, landingsdato, art og farvand og dækker alle fartøjslængder.
- **Logbogsdata** fra Fiskeristyrelsen udfyldes af fiskerne og indeholder blandt andet information om fangster pr. fartøj, landingsdato, fangstdato, art, farvand, ICES-rektangel og redskab.
- DTU Aqua anvender BlackBox data som **positionsdata** for muslingefiskeriet, da alle muslingefartøjer på Limfjorden har haft BlackBox installeret siden 2013. Dette system registrerer typisk en position hvert 10. sekund og registrerer hvornår fiskeriaktiviteten starter og slutter.

DTU Aqua har sammenkoblet afregningsdata med logbogsdata, så de afregnede landinger i vægt og værdi fordeles ud på fisketuren i forhold til fangster pr. art som er opgjort af fiskeren. Derefter sammenkobles positionsdata med afregnings/logbogsdata pr. fartøj og dato. Positionerne filtreres så kun dem hvor der fiskes anvendes. Vægt og værdi af landinger bliver herefter fordelt på disse positioner pr. fartøj og dato.

De tre Natura 2000 områder som beregningerne udføres for er:

- **Lovns Bredning.** Omfatter muslingeområderne 20 og 21, som udgør hele Natura 2000 området N30.
- **Løgstør Bredning.** Omfatter muslingeområderne 32-34 og 36-39, som udgør hele Natura 2000 området N16
- **Nissum Bredning.** Muslingeområder, der kan åbnes for fiskeri af muslinger, østers og søstjerner omfatter 1-4, 10, 29 og 216 og udgør en del af Natura 2000 området N28, se Figur 1.

Figur 1. Nissum bredning. Natura 2000 området er det skraverede område. Muslingeområderne er opdelt med røde streger. Natura 2000 området er således større end muslingeproduktionsområderne i Nissum Bredning.

Ifølge BlackBox data har der ikke været fiskeri i Natura 2000 området udenfor muslingeområderne i Nissum Bredning.

Analyse

Tabel 1. Vægt (kg) samt værdi (dkk) af landinger fra danske muslingefartøjer foretaget i de tre Natura 2000 områder (Lovns, Løgstør og Nissum Bredning) i Limfjorden i perioden 2014-2024. BMS = blåmusling, OES = europæisk fladøsters, SHO = stillehavsøsters og STJ = søstjerner.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total
Lovns												
BMS												
Vægt (kg)			306,165	1,437,442	221,520	6,400	1,757,257	364,134	193,870	0	15,200	4,301,988
Værdi (dkk)			569,513	2,373,909	362,546	14,400	2,782,606	331,026	130,522	0	30,400	6,594,921
Lovns Vægt (kg)			306,165	1,437,442	221,520	6,400	1,757,257	364,134	193,870	0	15,200	4,301,988
Lovns Værdi (dkk)			569,513	2,373,909	362,546	14,400	2,782,606	331,026	130,522	0	30,400	6,594,921
Løgstør												
BMS												
Vægt (kg)	6,726,614	12,675,487	9,943,415	2,768,531	8,704,835	4,197,200	3,379,789	5,438,106	6,790,014	8,028,466	2,692,182	71,344,639
Værdi (dkk)	9,167,744	21,211,732	18,028,255	5,109,364	18,536,764	7,106,923	5,729,768	8,766,672	11,531,784	13,687,222	3,205,043	122,081,271
OES												
Vægt (kg)				231,034	89,724	111,415	69,736	12,602				514,511
Værdi (dkk)				9,793,346	3,499,948	3,783,314	3,042,196	761,657				20,880,461
SHO												
Vægt (kg)				14,570	14,563	2,633	7,110	816				39,692
Værdi (dkk)				40,351	45,830	40,977	65,262	1,446				193,865
STJ												
Vægt (kg)	10,000	71,000		69,432	22,880				18,340	16,320	34,267	242,239
Værdi (dkk)	0	35,500		45,131	14,872				21,740	19,614	38,722	175,579
Løgstør Vægt (kg)	6,736,614	12,746,487	9,943,415	2,837,963	8,973,319	4,301,487	3,493,837	5,514,952	6,821,772	8,044,786	2,726,449	72,141,080
Løgstør Værdi (dkk)	9,167,744	21,247,232	18,028,255	5,154,495	28,385,332	10,652,701	9,554,059	11,874,130	12,316,627	13,706,836	3,243,764	143,331,176
Nissum												
BMS												
Vægt (kg)	23,840	11,485										35,325
Værdi (dkk)	47,680	23,619										71,299
OES												
Vægt (kg)	46,949	136,298	144,796	120,001	38,895	130,979	5,803					623,721
Værdi (dkk)	2,645,262	6,875,389	6,971,378	5,964,347	2,012,335	5,520,236	197,277					30,186,224
SHO												
Vægt (kg)				9,977		10,548	54					20,579
Værdi (dkk)				79,993		62,949	108					143,050
STJ												
Vægt (kg)				88,348	55,413		184,509	414,290	69,340	29,880		841,781
Værdi (dkk)				57,405	36,019		181,510	422,824	82,196	35,911		815,865
Nissum Vægt (kg)	70,789	147,783	144,796	218,326	94,308	141,527	190,366	414,290	69,340	29,880		1,521,406
Nissum Værdi (dkk)	2,692,942	6,899,008	6,971,378	6,101,745	2,048,354	5,583,185	378,895	422,824	82,196	35,911		31,216,438
Total Vægt (kg)	6,807,403	12,894,270	10,394,376	4,493,731	9,289,147	4,449,414	5,441,460	6,293,376	7,084,982	8,074,666	2,741,649	77,964,474
Total Værdi (dkk)	11,860,686	28,146,240	25,569,146	13,630,148	30,796,231	16,250,286	12,715,561	12,627,980	12,529,345	13,742,746	3,274,164	181,142,535

Tabel 2. Vægt (kg) af omplantet blåmuslingeyngel fra Natura 2000 områderne Lovns Bredning og Løgstør Bredning i Limfjorden i perioden 2014-2024.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total vægt (kg)
Lovns Bredning (omr. 20-21)	1.300.000	1.200.000	1.700.000	300.000	1.300.000	7.453.000	8.038.000	6.302.000	4.160.000	4.356.500	250.000	36.359.500
Løgstør Bredning (omr. 32-34 og 36-39)	600.000	1.300.000	3.475.000	450.000	0	10.700	0	0	0	0	1.200.000	7.035.700
Total vægt (kg)	1.900.000	2.500.000	5.175.000	750.000	1.300.000	7.463.700	8.038.000	6.302.000	4.160.000	4.356.500	1.450.000	43.395.200

Konklusion

For perioden 2014-2024 er der totalt landet 77964 tons blåmuslinger (BMS), fladøsters (OES), stillehavsøsters (SHO) og søstjerner (STJ) i de tre Natura 2000 områder, til en samlet værdi af 181 mio. dkk (se tabel 1). Herudover er der blevet omplantet i alt 43395 tons, primært fra Lovns Bredning (tabel 2).

Høringssvar til udkast til ændring af bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder - sagsnr. 2024-154

Danmarks Naturfredningsforening har nedenstående bemærkninger til udkastet.

"§ 2: Der tilføjes 37 Natura 2000 områder, som omfattes af forbud mod fiskeri med bundslæbende redskaber."

Det er meget positivt at man i den ændrede bekendtgørelse om fiskeribegrænsning for bundslæbende redskaber i langt de fleste habitatområder nu beskytter hele habitatområdet mod bundslæbende redskaber. Det er en relevant og længe ventet ændring. Alene den negative påvirkning (randeffekten) på de kortlagte naturtyper fra brug af bundslæbende redskaber tæt på en kortlagt habitattype tilsiger en tilgang der inddrager hele habitatområdet. Den tilgang bør selvfølgelig også gælde udenfor 3 sømil og vi ser frem til denne implementering.

Det er først med denne ændring, her medio 2025, at man reelt implementerer den beskyttelse af habitatområderne som habitatdirektivet fra 1992 sigter på at beskytte. Denne langsommelighed med en reel implementering af EU's miljøregulering er under al kritik.

Særligt skal det bemærkes at denne bekendtgørelse kun fokuserer på arealet indenfor 3 sømil fra land, men alligevel er der indenfor 3 sømil fra land fortsat habitatområder der ikke omfattes af beskyttelse. Dette er inkonsekvent og uacceptabelt og denne utilstrækkelige tilgang til naturbeskyttelse skal ophøre omgående.

Danmarks Naturfredningsforening er blevet orienteret om at den ovennævnte mangelfulde beskyttelse, selv indenfor 3 sømil, bunder i en arbitrær politisk bestemt beløbsgrænse på 1 million kroner for fiskeriets erhvervsøkonomiske konsekvenser (EØK). Forstået således at hvis et habitatområdes samlede EØK overstiger 1 million kroner ved at blive beskyttet mod bundtrawl så fravælges det at beskytte hele habitatområdet og i stedet beskyttes så kun de (ofte mangelfuldt) kortlagte habitattyper, så de optræder som små afgrænsede øer i et stort, reelt ubeskyttet, habitatområde. Denne mangelfulde beskyttelse af et habitatområde på baggrund af en vilkårlig grænse for de erhvervsøkonomiske konsekvenser for fiskeriet er uden belæg i habitatdirektivet og Danmarks Naturfredningsforening finder tilgangen stærkt kritisabel.

Særligt om specifikke habitatområder

Området nord for Skagens gren (H1) er som habitatområde i forhold til det marine udpeget for sandbanker, stenrev, stavsild og marsvin.

Dog er det kun de kortlagte beskyttede habitattyper (sandbanker og stenrev) som bliver beskyttet i udkastet til bekendtgørelse, og da disse kortlagte habitattyper tilmed er meget små, så vil de blive udsat for en stor negativ påvirkning (bl.a. støj, ophvirvling af bundmateriale, fiskedødelighed og negativ bundpåvirkning) fra det omkringliggende fortsatte bundslæbende fiskeri (den såkaldte randeffekt). Derfor bør de kortlagte habitattyper som minimum bindes sammen i et større og sammenhængende område fra kysten ud til 3 sømil.

Habitatområde H1 er blandt de havområder i danske farvande hvor der bundtrawles allermost. Bundtrawl lægger et meget stort pres på økosystemet og det er på ingen måde en påvirkning der bør være tilladt i et beskyttet habitatområde.

Bemærkning om Stavsild der indgår i udpegningsgrundlaget for H1

"Stavsild fanges i en lang række erhvervsmæssige fiskeredskaber, især i trawl, bundgarn og nedgarn." (Fiskeatlas, 2019)¹ og alene af den grund burde hele H1 beskyttes mod bundslæbende redskaber.

Bemærkning om Marsvin der indgår i udpegningsgrundlaget for H1

Marsvin er ifølge forskningen sårbare overfor støj² og da fiskekuttere og særlig grad bundtrawling ifølge forskningen³ bidrager væsentlig til støjforureningen i havet burde hele H1, alene på baggrund af dette, være beskyttet mod bundslæbende fiskeri. Det skal også bemærkes at mange typer af garnfiskeri også er en direkte trussel mod marsvin.

Yderligere bør det bemærkes at der i H1 er fundet den af HELCOM rødlistede *Thias Scutellata* (neglkrabbe) og revdannende havbørsteorme (*Lanice*) og at disse sandbanker optræder uden makroalger på grund af manglende substrat og dårlige lysforhold⁴. Såvel de nævnte arter som makroalger og substrat påvirkes negativt af den store aktivitet med bundslæbende redskaber.

Da det i målsætningen for H1⁵ står skrevet **"For de marine naturtyper skal tilstand og areal være stabile eller i fremgang og bidrage til gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau"** findes der derfor aktuelt en direkte modsætning mellem målsætningen og implementeringen af habitatdirektivets naturbeskyttelse. Det er derfor kritisabelt at det aktuelle udkast til ændring af bekendtgørelsen ikke løser denne konflikt.

Områder i Limfjorden (H15, H16, H28, H29, H14, H55)

Det er positivt at Limfjordens Natura2000 områder beskyttes mod bundslæbende redskaber. Danmarks Naturfredningsforening må dog sige fra overfor fortsatte tilladelser til omplantning af muslingeyngel fra eksempelvis Lovns Bredning, idet det indebærer først skadeligt skrab efter muslingeynglen og efterfølgende atter skrab ved høst af muslingerne i det omfang der overhovedet er noget at høste. Aktiviteten fører således til øget bundpåvirkning både af habitatområdet (H30) og andre områder af Limfjorden.

Manglende habitatområder

De kystnære habitatområder Lønstrup Rødgrund, Knudegrund og Vadehavet er ikke inkluderet i den aktuelle ændring af bekendtgørelsen skønt størstedelen af habitatområderne er beliggende indenfor 3 sømil. Disse områder bør snarest muligt sikres mod bundslæbende redskaber og bør derfor inkluderes i nærværende bekendtgørelse eller snarest muligt på linje med H254 "Sandbanker ud for Thorsminde" som det er positivt at bekendtgørelsen sikrer mod bundslæbende fiskeri.

Vadehavet

Vadehavet er et meget vigtigt naturområde med både international betydning og tilmed nationalpark og UNESCO verdensarv. Der har i årtier foregået et intenst fiskeri med bomtrawl efter hesterejer. Forskningen vurderer at fiskeriet har ødelagt de biogene rev (fladøsters og sabellaria) i Vadehavet og denne naturtype

¹ https://fiskeatlas.ku.dk/artstekster/Stavsild_Fiskeatlas.pdf

² <https://pdf.sciencedirectassets.com/271825/1-s2.0-S0025326X14X00160/1-s2.0-S0025326X14007358/main.pdf>

³ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0025326X20309954?via%3Dihub>

⁴ <https://sgvmst.dk/media/ixeb5ktz/n1-natura2000-plan-2022-27-skagens-gren-og-skagerrak.pdf>

⁵ <https://sgvmst.dk/media/ixeb5ktz/n1-natura2000-plan-2022-27-skagens-gren-og-skagerrak.pdf>

er derfor ikke til stede i det danske Vadehav længere. Disse naturtyper ville dog have mulighed for at genetablere sig hvis habitatområdet blev sikret mod bundslæbende redskaber.

Danmarks Naturfredningsforening er blevet oplyst at årsagen til at Vadehavets habitatområder ikke er medtaget i bekendtgørelsen er at der er usikkerhed omkring effekten af bomtrawl på de beskyttede naturtyper. Dette er ikke meningsfuldt. Dels er det de selvsamme naturtyper, der andre steder beskyttes mod bundslæbende redskaber med et fagligt belæg, som naturligvis lige så vel gælder for Vadehavet. De beskyttede habitatområder er desuden meget mangelfuldt kortlagte⁶ og de biogene rev (der burde være beskyttede) er slet ikke kortlagte. Vadehavet er blandt de havområder i Danmark der har allerflest negative kumulative påvirkninger. Dette ses tydeligt i den aktuelle tilstandsvurdering (Havstrategi III) hvor Vadehavet scorer højest både på den absolutte skala (presfaktorindex) og som vægtet resultat i forhold til økosystemets sårbarhed⁷.

Alt i alt bør der gælde et forsigtighedsprincip omkring hele Vadehavet ved enhver faglig usikkerhed og hele området bør i allerhøjeste grad sikres mod den store negative presfaktor som fiskeri med bundslæbende redskaber udgør. Fiskeri med alle bundslæbende redskaber bør derfor indstilles i hele Vadehavets habitatområdemed denne bekendtgørelse eller snarest muligt herefter.

- **§3 Flensborg Fjord, Vejle Fjord og Kalø Vig**

DN finder det positivt og på tide at de tre områder nu endelig i deres helhed beskyttes mod bundslæbende fiskeri, som det allerede blev vedtaget i forbindelse med Danmarks Havplan.

- **§4 Boblerev**

Bekendtgørelsesudkastet udlægger små beskyttelseszoner omkring kortlagte boblerev i seks habitatområder udenfor 3 sømil fra kysten. Det fremgår imidlertid ikke om de omfatter alle kortlagte boblerev i danske habitatområder udenfor 3 sømil og såfremt det ikke er tilfældet, skal DN efterlyse begrundelsen herfor. Desuden gælder samme bemærkninger, som anført ovenfor under Skagens Gren (H1) for så vidt angår at det giver for stor risiko og randeffekt, hvis ikke hele habitatområdet beskyttes.

Afsluttende

Det er DNs holdning at alle bundslæbende redskaber skal udfases i hele Danmark frem mod 2035 og at både habitatområder, men også at andre fjordsystemer og havområder (fx hele Isefjord, Horsens Fjord og farvandet omkring Als) hurtigst muligt sikres mod alle typer af bundslæbende redskaber.

⁶ Området er endnu ikke faktisk kortlagt. Arealfordelingen baseres på en teoretisk kortlægning fra 2004, der er opdateret frem til 2011 på baggrund af specifikke projekter. <https://mst.dk/media/3h1ijt4a/n89-natura-2000-plan-2022-27-vadehavet.pdf>

⁷ <https://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/64125d77-ae90-4880-8408-1bc9af9156a9/Tilstandsvurdering%20-%20Havstrategi%20III.pdf> s. 167-168

Holbæk, 23-05-2025

Bemærkninger vedrørende –

Udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder.

Sagsnr.2024-154

Til –

Jacob Jensen

Minister for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Af udkastets §3 fremgår, at Flensborg Fjord, Vejle Fjord og Kalø Vig planlægges lukket for muslingeskrab pr. 1. juli 2025.

- Disse havområder har i lighed med Isefjord aldrig været klassificeret som naturbeskyttede områder eller omfattet af forbud mod muslingeskrab.
- Isefjordens miljøstatus er sammenlignelig eller ringere end miljøstatus i ovennævnte havområder.

Isefjorden er økologisk i så kritisk tilstand, at en overgangsperiode på otte år vil indebære en overhængende risiko for et fuldstændigt kollaps af fjordens havmiljø. Fjorden har derfor brug for en totalfredning af naturlige forekomster af blåmuslinger.

Fødevareministeren opfordres derfor kraftigt til, at inkludere Isefjord under udkastets §3.

Venlig hilsen -

Henrik Grüttner

Formand, DN Odsherred

(hg@eco-forum.dk)

Otto Falster

Repræsentant for Red Isefjord

(kontakt@redisefjord.dk)

Fra: Knud Flensted <knud.flensted@dof.dk>
Sendt: 28. maj 2025 13:50
Til: FVM - Bæredygtigt Fiskeri <fisk@fvm.dk>
Cc: Pernille Desiré Birkenborg Jensen <perdje@fvm.dk>
Emne: VS: Høring om trawl- og vadfiskeri - sagsnr. 2025-1376

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Til Fødevarerministeriet

DOF BirdLife fremsender hermed kommentarer til udkast til bekendtgørelse om trawl- og vadfiskeri.

DOF BirdLife støtter varmt udvidelsen af områderne med forbud mod trawl- og vadfiskeri. Det er hårdt tiltrængt, da fiskeri med bundsløbende redskaber en blandt de væsentligste trusler mod havturen og især biodiversiteten på havbunden. Det forstyrrende fiskeri er også en meget væsentlig presfaktor i forhold til opnåelsen af god vandkvalitet og gunstig bevaringsstatus i vandmiljøet samt i vores Natura 2000-områder.

DOF BirdLife arbejder for generelt forbud mod bundsløbende redskaber, hvor denne type fiskeri kun tillades i afgrænsede områder efter konkret ansøgning og konsekvensvurdering, således at det sikres, at fiskeriet kan gennemføres bæredygtigt og uden varige skaber på havbund og havnatur. Det fremgår ikke af tilgængeligt materiale, at det er tilfredsstillende dokumenteret, at fiskeri er bæredygtigt ift. biodiversiteten (herunder fuglelivet) i de områder, hvor det foreslås fortsat at tillade denne type fiskeri.

I forhold til de konkrete områder (inden for 3 sømil fra lavvandslinjen) er DOF BirdLife uforstående over for, at der ikke gennemføres **totalt forbud i alle Natura 2000-områder**. For fuglelivet er det særlig vigtigt at få stoppet de bundsløbende redskaber (inkl. muslingeskrab) i Kattegat, Limfjorden, Lillebælt, Storebælt, Isefjorden (inkl. indsejlingen ved Korshage-Halsnæs, Smålandsfarvandet og Vestlige Østersø.

Mh.
Knud Flensted

KNUD N. FLENSTED

Biolog, naturpolitisk rådgiver
Nature Conservation Advisor, MSc

D: (+45) 33 28 38 33 M: (+45) 21 24 22 75
knud.flensted@dof.dk

DOF BirdLife (Dansk Ornitologisk Forening BirdLife)

Vesterbrogade 138-140 | 1620 København V | www.dof.dk | CVR 54 75 24 15

Sendt per mail til

fisk@fvm.dk med kopi til perdje@fvm.dk

Vingsted, den 26.maj, 2025.

Angående "Høring over udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder". Sagsnummer 2024-154. Og høring over udkast til bekendtgørelse om trawl- og vodfiskeri. Sagsnummer 2025-1376.

Danmarks Sportsfiskerforbund hilser det velkommen, at der nu tages initiativ til at gennemføre regulering af fiskeriet med bundslæbende redskaber i de marine Natura 2000-områder samt i tre udvalgte områder. Vi anser initiativet for yderst relevant. Dels på grund af havmiljøets dårlige tilstand, og dels fordi formålet med at tildele marine habitater en formel beskyttelse ved at udnævne dem til Natura 2000-områder ikke giver mening, med mindre aktiviteter, der er en trussel mod de naturværdier, man ønsker at beskytte, stoppes. Vi mener også, at der er behov for at regulere trawlfiskeriet i de områder, hvor fiskeriet kan have en negativ indflydelse på ålegræssets udbredelse.

Bundslæbende redskaber – herunder muslingeskrab – har indiskutabelt en lang række negative effekter på havmiljøet¹. De fysiske skader på havbunden og tabet af habitater fører til reduceret biodiversitet og forringede økosystemfunktioner. Næringsstof- og kulstofkredsløbene forstyrres, hvilket kan forværre eutrofieringen og begrænse havbundens evne til at fastholde CO₂. Sediment-resuspension gør desuden vandet uklart og skader bundplanter og -dyr over store områder. De langsigtede, kumulative effekter er talrige og svækker havets evne til at komme sig.

Muslingeskrab skiller sig ud ved at være særligt belastende, da det fjerner vigtige biogene strukturer, der skaber variation på havbunden og dermed levesteder for en lang række bundlevende dyr. Muslingeskrab finder sted i de kystnære, beskyttede farvande, hvor økosystemet i forvejen er presset af næringsstoffer. Her bliver de afledte effekter – uklart vand, iltsvind – ekstra problematiske. Når muslingerne fjernes, mister man deres gavnlige funktion som naturlige vandfiltre, der ellers kunne rense vandet for alger og partikler. Det kan føre til mere algefyldt og uklart vand. Samtidig forsvinder en vigtig fødekilde for fugle og fisk.

Også tang og andre fastsiddende organismer lider under muslingeskrab: Når skaller og sten, som tangplanter sidder på, bliver slæbt væk, mister tang og makroalger deres voksested. Dermed reduceres udbredelsen af tangskove i skrabede områder. Det er problematisk, fordi tangskove og ålegræs er vigtige levesteder for fisk og smådyr, og fordi de også bidrager til kulstofbinding.

¹ chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.aqua.dtu.dk/-/media/institutter/aqua/publikationer/rapporter-352-400/392-2021-miljoskaansomhed-og-okologisk-baeredygtighed-i-dansk-fiskeri.pdf

² <https://cdn.sanity.io/files/bo7el0jo/production/b60cf498bc1203a6c8fc6a09c6a40641ab9cd42d.pdf>

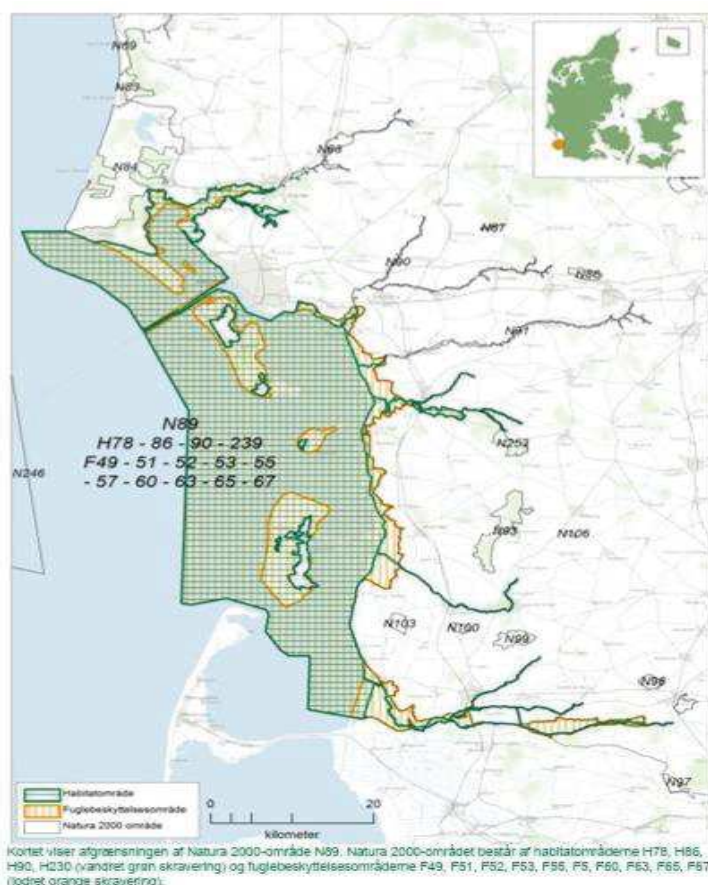

Ålegræsset og tangplanterne bliver også presset, når vandet bliver mere uklart på grund af den fysiske forstyrrelse og resuspension af næringsstoffer.

Ved at give havbunden fred kan biodiversiteten, de biokemiske processer og de værdifulde ressourcer, havet leverer, genvinde noget af sin tidligere tilstand. Dette vil ikke kun gavne naturen men også de langsigtede interesser for fiskeriet og samfundet som helhed.

Med udgangspunkt i ovenstående har Danmarks Sportsfiskerforbund disse kommentarer til bekendtgørelsen:

- Vi undrer os over, at den måske mest unikke Natura 2000-område, Vadehavet, med 8 forskellige beskyttelser inklusiv Unescos verdensarvliste, ikke indgår. Vi mener, at der i hele habitatområdet - se kort 1 - skal være et forbud mod bundsløbende redskaber.

Kort 1: Natura 2000-området i Vadehavet er markeret med grønt.

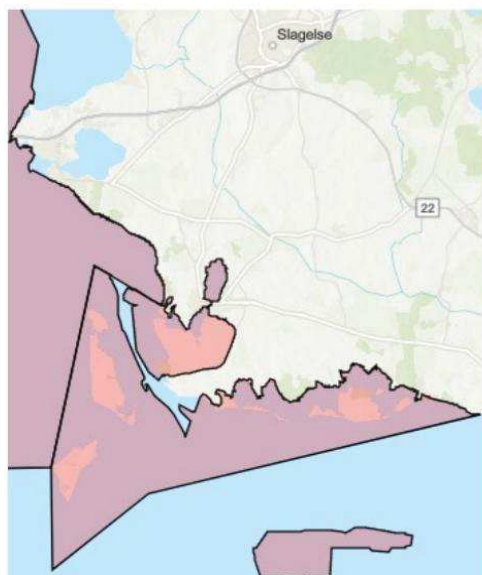
- Helt analogt mener vi, at hele habitatområdet i Tannis Bugt bør friholdes for bundsløbende redskaber.
- Vi støtter, at der i alle marine habitat-områder, skal være et forbud mod bundsløbende redskaber.

- Vi er reelt bekymrede for, at de foreslåede begrænsninger i Limfjorden ikke er tilstrækkelige, og derfor ikke vil få den ønskede effekt på dyre- og plantelivet i hele fjorden. Lige nu arbejdes der i regi af Treparken på at begrænse udledningerne af N og P. Formålet er at genskabe livet i **hele** Limfjorden. Fortsat fiskeri med bundsløbende fiskeri i dele af fjorden, vil modarbejde dette. Vi anerkender sagens kompleksitet. Det kunne derfor give mening at lave en overordnet plan for Limfjorden, hvor de forskellige presfaktorer adresseres og håndteres. Planens formål skal primært være at bringe livet tilbage i Limfjorden og så efterfølgende skabe konsensus om en bæredygtig udnyttelse, når formålet er opfyldt. Skåret helt ind til benet så mener vi, at den foreslåede udpegning er et absolut minimum, der bør suppleres med yderligere områder, hvor bundsløbende fiskeri udfases eller stoppes nu.
- Vi bakker op om forbuddet mod bundsløbende redskaber i Kalø Vig, Vejle Fjord og Flensborg Fjord. Vi mener dog, at reglerne skal gælde i hele Århus Bugt og ikke kun i Kalø Vig. Vi ønsker også området udvidet i Vejle Fjord, hvor vi ønsker den østlige grænse defineret af en linje mellem den østligste spids af Trelde Næs over til den østlige del af Bjørnsknude Rev ved Juelsminde. I Flensborg Fjord bør hele farvandet omkring Als tages med. Vi begrundes udvidelserne med, at de udpegede områder er ekstremt presset og reelt meget tæt på et kollaps. Det er bydende nødvendigt at sikre, at områderne bliver så geografisk store og robuste, at der kommer reelle refugier for biodiversiteten, hvorfra livet kan sprede sig til de nærliggende områder.
- Miljøtilstanden i de danske fjorde er i dag så dårlig, at alle presfaktorer så vidt muligt bør elimineres. Vi ønsker derfor, at de fjorde, der ikke er omfattet af udkastets §3 (bekendtgørelsen om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder) eller er udpeget som habitat-områder, medtages i en revideret §3. Det drejer sig blandt andet om Kolding Fjord, Åbenrå Fjord, Augustenborg Fjord samt fjordene i det Sydfynske Øhav.
- En logisk konsekvens af førnævnte er, at **hele** Isefjord også omfattes af forbuddet mod brug af bundsløbende redskaber. Dele af Isefjord indgår allerede i forslaget på grund af habitat-områder og på grund, at de er potentielle områder for udbredelsen af ålegræs. Men det giver ingen garanti for, at miljømålene kan nås – selv efter den nødvendige reduktion af N og P.
- Vi har en kommentar til forslaget for område **26) Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø (H143)** – se kortmateriale: Her ønsker vi, at hele området skal udpeges, sådan der ikke kan fiskes med bundsløbende redskaber mellem Agerø og Sjælland. Det vil være fuldstændigt kontraproduktivt at tillade bundsløbende redskaber MIDT i et større område, hvor der er forbud.

26) Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø (H143).

Med venlig hilsen

Kaare Manniche Ebert

Biolog

Høringssvar vedr. bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder

Afsender:

Jakob Lave, Branchedirektør i DI Fødevarer

Tage Odgaard Nielsen, Bestyrelsesleder i DI Thy-Mors og Morsø Erhvervsråd

DI Fødevarer og DI Thy-Mors opfordrer forligspartierne bag havplanen til at sikre, at den endelige bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder udformes i fuld overensstemmelse med den politiske aftale – og med respekt for det liv og den virkelighed, der findes omkring Limfjorden.

Vi anerkender behovet for at beskytte sårbare naturtyper og sikre en ansvarlig forvaltning af havmiljøet. Men det må ske med blik for en mere balanceret tilgang, hvor hensynet til miljøet går hånd i hånd med muligheden for fortsat, bæredygtigt kystnært muslingefiskeri.

Muslingefiskeriet spiller en afgørende rolle i den sydlige del af Limfjorden. Det er en livsnerve for Mors – ikke blot økonomisk, men også kulturelt. Erhvervet beskæftiger en betydelig del af lokalbefolkningen og er med til at fastholde aktivitet og sammenhængskraft i området. Muslingefiskeri er en del af egnens identitet og fællesskab – ikke mindst synligt gennem Skaldyrsfestivalen i Nykøbing Mors, hvor fjorden og fiskeriet fejres som en central del af områdets kultur og fortælling.

Det er derfor bemærkelsesværdigt, at den foreliggende bekendtgørelse synes at tilsidesætte både havplansaftalens ordlyd og dens intention om at sikre sameksistens – særligt når det i aftalen klart fremgår, at fiskeri efter muslinger i Natura 2000-områderne i Limfjorden kan fortsætte.

Gennemføres de foreslåede begrænsninger i deres nuværende form, skaber det alvorlig bekymring for, at muslingefiskeriet – og det erhvervsmæssige og kulturelle økosystem omkring det – undermineres i den sydlige del af Limfjorden.

Til **Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri**

fisk@fvm.dk

perdje@fvm.dk

Vedr. Udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder – sagsnummer 2024-154.

Fra DTU Aqua

Høringssvar fra DTU Aqua

26. maj 2025

DTU Aqua har følgende generelle kommentarer til udkast til bekendtgørelsen: Fiskeri af muslinger og østers i Natura 2000-områder har siden juni 2013 været forvaltet efter de retningslinjer, som fremgår af Muslinge- og østerspolitikken¹. For hvert enkelt Natura 2000 område og en given fiskerisæson, hvor der er anmodet om fiskeri efter muslinger, østers eller søstjerne, er der blevet udarbejdet en konsekvensvurdering, som fagligt har vurderet, om der kunne gives tilladelse til, det ansøgte fiskeri. Konsekvensvurderingerne er specifikke for hvert Natura 2000-område, da der er anvendt en økosystembaseret tilgang i vurderingerne.

Konsekvensvurderingerne baserer sig på et solidt fagligt datagrundlag som løbende er blevet opdateret og forbedret siden Muslinge- og østerspolitikken blev vedtaget (2013) og som omfatter:

- Årlige bestandsundersøgelser af alle målarter til fastsættelse af bæredygtige kvoter efter, at fødebehov for muslingespisende fugle er blevet tilgode-set.
- Detaljerede og systematiske kortlægninger af økosystemkomponenterne ålegræs, makroalger og bundfauna (jf. muslinge- og østerspolitikken) specifikt for hvert enkelt Natura 2000-område samt deres regenerationstid.
- For ålegræs er der ydermere gennemført områdespecifik modellering af potentiel udbredelse af ålegræs i forhold til frø- og vegetativ spredning. På baggrund af kortlagte eksisterende ålegræsforekomster samt den modellerede potentielle udbredelse (inkl. en 100m bufferzone) lukkes disse områder for fiskeri. Datagrundlag og områder opdateres hvert 3. år. Dette sikrer en adaptiv forvaltning, hvor eksisterende ålegræsforekomster samt

¹ <https://fst.dk/erhvervsfiskeri/regler-for-erhvervsfiskeri/fiskeri-og-opdraet-af-muslinger-og-oesters/muslinge-og-oesterspolitikken#:~:text=Muslinge%2D%20og%20oesterspolitikken%20skal%20sikre,blevet%20evalueret%20i%202017%2D2018>

områder potentielt egnet for spredning af ålegræs bliver beskyttet efterhånden som miljøforholdene i et givent Natura 2000-område forbedres.

- Der er foretaget undersøgelser af indirekte effekter af fiskeriet, som supplement til undersøgelser af de direkte effekter.
- Vurdering af effekter på specifikt udpegede arter, som fx bilag IV arter og fisk.
- Alle anvendte metoder er publicerede i internationale peer-reviewed forskningsartikler (se bilag 1).

Alle fiskefartøjer med tilladelse til fiskeri af muslinger og østers skal have det elektroniske overvågningssystem Black Box (BB) monteret. BB-systemet monitorer udover fartøjets position og hastighed, også hvornår en fiskeriaktivitet igangsættes og stoppes, hvilket gør det muligt at følge fiskeriet tæt gennem hele året. Fiskeri af muslinger og østers er således det fiskeri i Danmark, hvor der er de mest præcise informationer om fiskeripåvirkningen og dermed mulighed for kontrol af, hvor fiskeredskabet påvirker bunden. Dermed er der eksakte kortlægninger af reelt påvirkede arealer og om fiskeriet kompromitterer udpegningsgrundlaget for de enkelte Natura 2000-områder.

Med udgangspunkt i de forvaltningsmæssige rammer, den faglige viden samt det foreliggende datagrundlag herunder elektroniske overvågningsdata, er det således DTU Aquas vurdering, at det fortsat er muligt at gennemføre en økosystembaseret forvaltning, der på *"bedste videnskabelige grundlag undersøger, om området har en robusthed, hvorved en evt. påvirkning ikke er til stede, er ubetydelig, eller falder inden for rammen af, hvad der er acceptabel påvirkning, samtidig med at skade eller forringelser af områdets integritet undgås"* jf. Habitatvejledningen².

² <https://mst.dk/media/kqyb2h5i/habitatvejledningen.pdf>

Bilag 1

Canal-Vergés P, Petersen JK, Rasmussen EK, Erichsen AC & Flindt MR 2016. Validating GIS tool to assess eelgrass potential recovery in the Limfjorden (Denmark). Ecol. Model. 338: 135-148. <http://dx.doi.org/10.1016/j.ecolmodel.2016.04.023>

Maar M, Larsen J, Saurel C, Mohn C, Murawski J, Petersen JK (2021). Mussel transplantation as a tool to mitigate hypoxia in eutrophic areas. Hydrobiologia 848:1553–1573. <https://doi.org/10.1007/s10750-021-04545-6>

McLavery C, Eigaard OE, Dinesen GE, Gislason H, Kokkalis A, Erichsen AC & Petersen JK 2020. High-resolution fisheries data reveal effects of bivalve dredging on benthic communities in stressed coastal systems. Mar. Ecol. Prog. Ser. 642: 21-38. <https://doi.org/10.3354/meps13330>

Nielsen P, Nielsen MM, McLavery C, Kristensen K, Geitner K, Olsen J, Saurel C & Petersen JK 2021. Management of bivalve fisheries in marine protected areas. Mar. Pol. 124 104357. <https://doi.org/10.1016/j.marpol.2020.104357>

Pastor A, Larsen J, Mohn C, Saurel C, Petersen JK, Maar M (2020) Sediment transport model quantifies plume size and light conditions from mussel dredging. Front Mar Sci. 7:576530. <https://doi.org/10.3389/fmars.2020.576530>

Udover de peer-reviewed artikler, er det faglige grundlag understøttet af en række videnskabelige undersøgelser afleveret i DTU Aqua rapporter fx:

DTU Aqua rapport 304-2015
DTU Aqua rapport 305-2015
DTU Aqua rapport 308-2016
DTU Aqua rapport 358-2020
DTU Aqua rapport 361-2020
DTU Aqua-rapport 363-2020
DTU Aqua-rapport 390-2021
DTU Aqua rapport 392-2021
DTU Aqua-rapport 439-2023
DTU Aqua rapport 440-2023
DTU Aqua-rapport 468-2024

DTU Aqua rapporter kan findes på:
<https://www.aqua.dtu.dk/om-dtu-aqua/publikationer/rapporter>

Til: FVM - Bæredygtigt Fiskeri (fisk@fvm.dk), Pernille Desiré Birkenborg Jensen (perdje@fvm.dk)
Fra: Lars Tornsberg (lars@fiskerforum.dk)
Titel: Høringssvar vedr. »Udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder.«
Sendt: 21-05-2025 11:59

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
att. Departementet - Pernille Birkenborg Jensen

Ref: Bæredygtigt Fiskeri / FiskerForum

[j.nr.](#) 2024-154

Ref. PERDJE

Den 1. maj 2025

Vedr. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, der har sendt følgende i høring - Udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder.

Bæredygtigt Fiskeri / FiskerForum.dk kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder.

Som en erhvervsorienteret netavis for Fiskerne og fiskeribranchen, har vi valgt at sætte fokus på specielt et område i bekendtgørelsen, Limfjorden og belyse de vidtrækkende konsekvenser, et sådant forbud mod muslingeskrab vil have for muslinge- og østersfiskeriet samt for hele branchen og de lokale samfund, der med dette forslag risikerer en fælles økonomisk deroute.

Et stop for skrab af muslinger i Limfjorden, er symbolpolitik af værste skuffe, der truer manges eksistens og virkelighed. Den mangler ikke bare ordentlighed i sit udkast – den mangler enhver form for respekt for den virkelighed, den rammer. Dette er ikke bare lovgivning, det kan virke som en dødsdom over en hel branche, et lokalsamfund og menneskers livsværk – præcis som vi så det med Mink-sagen, hvor familier mistede alt og hvor nogen, her mange år efter, forsat venter på retfærdighed. At gentage den slags politiske overgreb er ikke bare uansvarligt – det er i manges øjne fuldstændigt skandaløst og uanstændigt.

Hvordan er vi endt i en situation, hvor hele erhverv og lokalsamfund er truet af kollaps – åbenbart baseret på ufuldstændige vurderinger og et embedsværk samt ministerium, der synes at have lukket døren for sund fornuft og reel dialog?

Det er det spørgsmål, man som borger, fisker, virksomhedsejer eller lokalpolitiker sidder

tilbage med, når man læser udkastet til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder. For selvom formålet lyder godt på papiret – beskyttelse af havmiljøet – så er det desværre tydeligt, at den mangler ordentlighed og respekt for både den demokratiske proces og de mennesker, der bliver ramt af konsekvenserne. Beslutningsgrundlaget i praksis bærer præg af mangelfuld inddragelse, stive regelsæt og et fravær af en økonomisk og social konsekvensvurdering.

Ingen beviser – men store konsekvenser

Lad os starte med det grundlæggende spørgsmål. Hvorfor overhovedet forbyde skrab i disse områder, når der ikke foreligger endegyldigt bevis for, at det netop er fiskeriet, der er hovedsynderen i forhold til havmiljøets tilstand her?

Havmiljøet er under pres, ingen betvivler det. Men pres-faktorerne er mange; Næringsstoffer fra landbruget, spildevand, klimaændringer og iltsvind spiller alle en rolle. I den sammenhæng virker det både kortsigtet og ensidigt at målrette en regulering mod ét af de erhverv, der rent faktisk er underlagt bæredygtigheds certificeringer og som har bevist, at de kan agere ansvarligt – og endda bidrage aktivt til at mindske miljøproblemer, som det fx sker med flytning af muslinger for at forhindre iltsvind og det faktum at man rent faktisk fjerner 300 tons kvælstof fra Limfjorden om året.

Skaldyrsbyerne langs Limfjorden – fra levende havne til tyste kulisser?

Langs Limfjorden ligger en række historiske skaldyrsbyer – Løgstør, Nykøbing Mors, Glyngøre samt Nisum Bredning og mange flere – hvor fiskeriet gennem generationer har været fundamentet for både økonomi, identitet og fællesskab. Disse kystsamfund er ikke kun knyttet til muslingefiskeriet som en erhvervsgren, men som en del af deres sjæl. Det er her, muslingefestivaler fejres, børn lærer at skelne en blåmusling fra en østers, og turister rejser til for at opleve det ægte maritime miljø med aktive havne, atmosfæren, duften af saltvand og synet af fiskekuttere, der sejler ud og vender hjem.

Det nye forslag om totalforbud mod brug af bundslæbende redskaber i Natura 2000-områder – og dermed også forbud mod muslingeskrab i store dele af fjorden – rammer disse byer hårdt. Det betyder i praksis, at store dele af Limfjorden lukkes for muslingefiskeri. Dermed trues både arbejdspladser og livsgrundlag for fiskere og lokale virksomheder – men også hele kystkulturens vitalitet.

Et dødt hav tiltrækker ikke turister. En tom havn uden aktivitet mister sin charme. Når fiskeriet forsvinder, forsvinder en væsentlig del af byens puls. Det gælder ikke kun produktionen – men også de afledte effekter: oplevelsesøkonomi, gastronomi, fortællinger, identitet og tilhørsforhold. Hvad der præsenteres som en miljøbeskyttelse, risikerer istedet at blive en kultur-udryddelse.

Det er derfor afgørende, at forvaltningen af Natura 2000-områder balanceres med hensyn til både natur og mennesker. Et velreguleret, skånsomt muslingefiskeri, som det vi kender fra Limfjorden, bør ikke stoppes – men tværtimod fremhæves som et eksempel på, hvordan man kan kombinere bæredygtigt fiskeri med levende lokalsamfund og et sundt havmiljø.

Ministeriet må spørge sig selv: Vil vi have kystsamfund, der blomstrer – eller havne, der visner?

Muslingefiskeri: En bæredygtig erhvervsgren og en løsning – ikke et problem!

Muslingefiskeriet i Limfjorden er ikke en miljøsynder – det er en del af løsningen. Det er ikke blot dokumenteret gennem MSC-certificering og forskningsmæssig opbakning, men også gennem simple observationer: muslinger, der ikke må fjernes fra områder med iltvind, dør og rådner og forværrer netop det problem, man forsøger at afhjælpe.

Fiskerne har foreslået at flytte muslingerne i Lovns Bredning – ikke for profit, men for at forhindre en årligt tilbagevendende miljøkatastrofe / iltvind. DTU Aqua bakker dem op. Alligevel vælger myndighederne at henvise til EU-regler og bureaukratiske fortolkninger som virker som stopklodser. Det er ikke miljøbeskyttelse - det er en betydelig systemfejl.

Hvad sker der, hvis man lægger områder brak?

Når man lægger områder i Limfjorden brak, sker der ikke nødvendigvis det, man håber på. Den udbredte antagelse er, at naturen bedst klarer sig selv, uden menneskelig indblanding - men den holder ikke altid i praksis – særligt ikke i et påvirket økosystem som Limfjorden.

Muslingefiskeri er ikke bare erhverv – det er aktiv naturpleje. Hver gang en fisker bringer én tons muslinger i land, fjernes store mængder kvælstof og fosfor fra havmiljøet. Muslingerne fungerer som biologiske filtre, og når de dør og ikke bliver fjernet, returnerer næringsstofferne til vandet og bidrager til iltvind.

Muslingefiskernes skånsomme redskaber skraber nænsomt overfladen. DTU Aqua har vurderet, at effekten af et års skrab svarer til en kraftig storm – uden langvarig skade på havbunden.

Særligt vigtig er også muslingefiskernes omplantning af muslingeyngel. Denne indsats redder millioner af muslinger fra at dø i iltsvinds-truede områder. Når man forbyder denne aktivitet, som bekendtgørelsen lægger op til, risikerer man at forværre problemerne snarere end at løse dem. Et konkret eksempel er Lovns Bredning, hvor man i 2023 så et tab af muslinger, svarende til dobbelt så meget som hele Limfjordens årlige fangst – med 850 tons frigivet kvælstof som konsekvens.

Hollandsk forskning fra 1990'erne giver et tankevækkende eksempel: Et område blev fredet for hjertemuslingefiskeri i forventning om øget biodiversitet. Men efter 20 år viste det sig, at den modsatte effekt opstod. Først da man genoptog skrabet, vendte livet tilbage.

Det samme billede ses i Limfjorden. I området mellem Neessund og Hestør Odde blev muslingefiskeri forbudt i 1989. I 2015 viste undersøgelser, at området var blevet næsten livløst – muslingerne var forsvundet, og biodiversiteten reduceret. Et område, der tidligere gav op mod 30.000 tons muslinger årligt, rummede nu kun enkelte kilo tilbage.

Konklusionen er tydelig: Et kontrolleret og skånsomt fiskeri, som skraber havbunden moderat, skaber gunstige forhold for både muslinger og den øvrige bundfauna. Når

bunden bliver ›frisket op‹, frigives ilt, sedimentet åbnes, og muslingeyngel får optimale vilkår for at fæstne sig og vokse. Det skaber et dynamisk og et selvopretholdende økosystem.

I stedet for at modarbejde muslingefiskeriet bør vi anerkende det som en vigtig del af løsningen. Teknologisk Institut og andre har allerede peget på undervands-harvning som en vej til at genoplive døde havområder. Muslingefiskerne i Limfjorden har i årevis gjort netop dette – med resultater, der taler for sig selv.

Det er tid til at revurdere antagelsen om, at braklagte områder automatisk bliver sunde igen. Erfaringerne viser det modsatte. Med respekt for naturen og med ansvarlig forvaltning kan aktivt fiskeri være nøglen til et rigere og mere bæredygtigt havmiljø.

Hvorfor har man ikke lyttet til Fiskerikommisionens anbefalinger?

Anbefalingerne fra Fiskerikommisionen omfattede også fire temaer ud fra kommissoriets målsætninger, som blandt andet under punktet ›Lokalsamfund og udvikling‹ - udtrykkes ønske om fra kommissionens side, at sikre fiskeriets overlevelse gennem økonomisk, teknologisk samt miljømæssig omstilling, og mindre bureaukrati, lokal støtte og et skub mod en mere markedsbaseret og klimaneutral fremtid. Ligeledes henvises der til, at tilstedeværelse af lokalt erhvervsfiskeri kan have betydning for branding af lokalområder, tiltrækning af turister og for at kunne aktivere en kulturarv relateret til fiskeriet.

Ligeledes var der fuld politisk opbakning til Danmarks Hav-plan der blev vedtaget den 7. juni 2023 af et enigt Folketing. En aftale mellem SVM-Regeringen samt SF, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Konservative, Enhedslisten, Radikale, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige.

Danmarks Hav-plan? hvor kan man blandt andet kan læse under:

- Punkt 2 - .. Samtidig er fx fiskeriet et vigtigt erhverv i kystområderne, hvor det bidrager med arbejdspladser og økonomi og har stor betydning for fødevareerhvervet og mange lokalområder.
- III - Punkt 21 .. Fiskeriet er et vigtigt erhverv i kystområderne, hvor det bidrager med arbejdspladser og økonomi.
- III - Punkt 38 - .. Der ændres ikke på reguleringen af Natura 2000-områderne, og der kan fx fortsat fiskes muslinger i Natura 2000-områderne i Limfjorden.

Derfor skal erhvervsfiskeriet aktivt og så tidligt som muligt tænkes ind i planlægningen af anden havareal-anvendelse, ligesom der så vidt muligt skal tages hensyn til vigtige fiskeriområder og fiskeriets samlede samfundsøkonomiske bidrag, når der udlægges arealer til andre formål.

Her er det klare indtryk, at muslinge- og østersfiskeriet i Limfjorden er blandt de aktiviteter, der falder ind under betegnelsen ›vigtige fiskeriområder‹, da det er et betydeligt erhverv i netop denne region.

Den grønne treparts rolle i naturbeskyttelsen – og konsekvenserne for Limfjorden

Det nu fremlagte forslag om et totalforbud mod skrab af muslinger i Natura 2000-områder i Limfjorden bærer for mange et tydeligt præg af politisk pression og ideologiske prioriteringer – ikke mindst fra den grønne trepart, hvor miljøorganisationer har fået en markant stemme i udformningen af Danmarks natur- og havpolitik. Selvom den grønne trepart ikke er direkte beslutningstager, har den i kraft af sin rådgivende og politisk vigtige rolle medvirket til, at der sættes i manges opfattelse, forsimplede og generelle løsninger over differentieret og lokalt tilpasset forvaltning.

Et forbud mod muslingeskrab er et indgreb, der ikke blot rammer en enkelt sektor – det underminerer et helt kystsamfunds kultur, økonomi og livskraft. Det ignorerer desuden de erfaringer og den viden, som både fiskere og forskningsmiljøer som DTU Aqua har dokumenteret gennem årtier: At aktivt og skånsomt muslingefiskeri ikke nødvendigvis ødelægger havmiljøet – men i mange tilfælde netop vedligeholder og stimulerer biodiversitet og bundfauna.

Når grønne organisationer – med god vilje, men uden det lokale kendskab – argumenterer for »urørt natur« som automatisk løsning på økosystemkriserne i fjorden, glemmer man, at naturen i Limfjorden er et resultat af både menneskelig aktivitet og naturlige processer gennem århundreder. Fjorden er ikke et øde vildnis, men et aktivt, dynamisk og kulturbåret havområde. Forbud mod alt skrab i Natura 2000-områder er ikke nødvendigvis udtryk for fremsynet naturbeskyttelse – det kan være udtryk for politisk symbolhandling, der i sidste ende gør mere skade end gavn.

Vilsund Blue – et erhvervsfyrtårn på vej mod mørket

Hvis man skal forstå konsekvenserne af dette forslag, skal man blot tage et kig mod Mors, hvor muslingefabrikken Vilsund Blue kæmper for sin overlevelse.

Her er en virksomhed med rødder helt tilbage til 1986 – et fyrtårn for innovation, bæredygtighed og kvalitet i skaldyrseksporten. En virksomhed med 70 ansatte, tre fabrikker, internationale priser og en stolt historie. Nu opererer den på en tredjedel af sit tidligere aktivitetsniveau. Ikke på grund af markedet, men på grund af administrative benspænd, forsinkede licenser samt nedskæringer i kvoter og dermed manglende forsyninger.

Når staten ikke leverer licenser til tiden. Når it-systemer fejler. Når man administrativt nægter virksomheder adgang til deres erhverv, og oveni truer med reguleringer, der i praksis vil gøre fiskeriet umuligt – så er det ikke kun et erhverv, man lukker. Man lukker identitet, stolthed og lokalhistorie. Mors risikerer at miste sit varemærke som »Skaldyrshovedstad«. En hel klynge af følgeerhverv – restauranter, hoteller, eksportører, smagsproducenter – skrumper, sammen.

Et bureaukratisk helvede – og mistanke om en embedsstand / ministerium, der politiserer?

Man sidder tilbage med fornemmelsen af, at miljøministeriets embedsværk har sat sig for at nå et mål – koste hvad det vil – også selvom virkeligheden ikke passer ind i Excel-arkene. Man kan mistænke embedsværket for at begynde at forfølge egne miljøpolitiske ambitioner fremfor at udføre deres kerneopgave: at sikre balanceret og velfunderet forvaltning af vores samfundsressourcer.

En høring – eller en proforma-beslutning?

Udkastet til bekendtgørelsen emmer af en fastlåst dagsorden. Det er ikke en åben høring med plads til dialog og gensidig forståelse. Det er et notat, hvor konklusionen synes at være skrevet på forhånd. Når Ministeriet direkte skriver, at »principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante« i denne sammenhæng. (RED. oversat betyder det; at Ministeriet har vurderet, at de særlige principper, der normalt skal gøre regler mere fleksible og nemmere for erhvervslivet, åbenbart ikke er nødvendige i denne sag). Det er intet mindre end et demokratisk wake-up call og helt klart en uforkammethed, en miskreditering overfor hele erhvervet.

Det, vi ser her, er et embedsværk og et ministerium, der tilsyndeladende tilsidesætter de rammer, der netop skal sikre fleksibilitet, smidighed og inddragelse af erhvervet – i en proces, hvor et helt erhvervs fremtid står på spil. Hvis dette gennemføres som foreslået, uden justeringer, virker det ikke bare som en embedsmæssig procedurefejl – det vil tage mere form af, at være en politisk og samfundsmæssig skandale. En ny »Mette Mink-sag« eller en »Jacob-musling-sag«, der truer i horisonten.

Der fiskes med skrab på kun 2 procent af Limfjordens havbund, lukkes der for dette fiskeri betyder det lukning af muslingefiskeriet og følgeindustrien. Men hvorfor lukke, for der er jo 98 procent der i dag ikke skrabs på. Hvor er rimeligheden i et sådant indgreb og står det på mål for »den grønne trepart«

Lukning af Nisum Bredning og Løgstør Bredning hvor 95 procent af de europæiske flade østers fiskes, betyder lukning og konkurser i dette fiskeri samt problemer med forsyninger og økonomien for følgeindustrien på land.

- Der er 23 aktive muslingefartøjer i fjorden.
- Vilsund Blue er MSC-certificeret og har vundet internationale priser.
- Flytning af muslinger kan reducere iltsvind.
- En hel bys økonomi og identitet står på spil.

Men hvad er argumenterne for at man bør bevare et muslinge- og østersfiskeri i Limfjorden. Udfra økonomiske og kulturelle samt miljømæssige og fødevaremæssige perspektiver:

Det kan siges ganske enkelt - Vi bør bevare muslinge- og østersfiskeriet i Limfjorden, fordi det skaber lokale arbejdspladser, understøtter dansk fødevareeksport og bidrager til en bæredygtig kost. Østers og muslinger renses vandet og kræver ingen foder, og med den rette forvaltning kan fiskeriet ske uden at skade naturen.

1. Lokaløkonomi og arbejdspladser

Fiskeriet er et vigtigt erhverv i Limfjorden, særligt i de små kystsamfund. Det skaber arbejdspladser direkte på havet og i tilknyttede erhverv som forarbejdning, transport og eksport.

Østers og muslinger fra Limfjorden eksporteres til store markeder, hvilket er vigtigt for dansk fødevareeksport.

2. Kulinarisk og kulturel værdi

Limfjorden er kendt for sine flade østers (*Ostrea edulis*), som har høj gastronomisk værdi og efterspørges af topkokke og restauranter. Fiskeriet er en del af den lokale kulturarv og identitet og har været det i generationer.

3. Bæredygtigt fødevarevalg

Østers og muslinger er nogle af de mest klimavenlige animalske proteinkilder, vi har: De kræver ingen foder (de lever af plankton). De renser vandet, mens de vokser (filtrerer næringsstoffer). De udleder ikke metan som fx kvæg. Derfor er de vigtige i en mere bæredygtig fødevarefremtid.

4. Miljøforvaltning og balance

Rigtigt reguleret muslinge- og østersfiskeri kan indgå i en balanceret hav-forvaltning:

I Limfjorden er der etableret regulering og kvoter samt forvaltningsplaner, som bl.a. begrænser fiskeri i sårbare områder og i bestemte perioder.

En del af erhvervet arbejder også med opdræt (akvakultur), som kan mindske trykket på de vilde bestande.

5. Havbundens økologi og naturpleje

Østersbanker og muslinge-rev har en vigtig økologisk funktion: De skaber levesteder for mange andre arter (som småfisk og bunddyr).

De bidrager til biodiversitet og økosystemtjenester som vandrensning.

Når fiskeriet foregår skånsomt og med hensyntagen til rev og bundmiljø, kan det godt eksistere sammen med god naturbeskyttelse.

6. Konklusion

Stop denne bekendtgørelse nu – og begynd forfra med fornuft og respekt

Vi opfordrer på det kraftigste til, at dette bekendtgørelses-udkast bliver trukket tilbage og genovervejet – denne gang med reel inddragelse af fiskerne, forskerne og virksomhederne.

Man kan ikke tale om grøn omstilling og bæredygtighed uden at medtænke den økonomiske og sociale bæredygtighed. Der er brug for fleksibilitet. Der er brug for sund fornuft og der er ikke mindst brug for, at de »voksne« i rummet træder frem og tager ansvar for at sikre en balanceret og fremtidssikret løsning.

For hvis det her bliver gennemført som planlagt, har vi ikke bare mistet et muslinge- og østers-fiskeri. Vi har også mistet tilliden til embedsværket og vores folkevalgte.

I en tid, hvor Europa står med det ene ben i en konflikt med Rusland, og hvor fødevareresikkerhed og forsyningsstabilitet igen er blevet altafgørende, må vi tænke os grundigt om. Danmark investerer milliarder i militær oprustning – men hvilken nytte har det, hvis vi samtidig nedlægger vores egne fødevareerhverv? Uden adgang til sikre, lokale fødevarer som blandt andet proteiner fra Limfjorden, mister vi både selvforsyning og modstandskraft. For uden mad og drikke, dur helten – og vi kan tilføje forsvaret - ikke.

Med håbet om, at fornuften må råde og at regler igen må tjene virkeligheden - ikke omvendt.

Dette partsindlæg og høringssvar er skrevet i dyb bekymring over konsekvenserne for muslinge- og fiskerierhvervet i Limfjorden. Vores meninger og synspunkter bygger på interviews og erfaringer samt observationer fra de berørte aktører og lokale aktører.

FiskerForum.dk

Til: Pernille Desiré Birkenborg Jensen (perdje@fvm.dk), FVM - Bæredygtigt Fiskeri (fisk@fvm.dk)
Cc: david@fskpo.dk (david@fskpo.dk), Soeren@fskpo.dk (Soeren@fskpo.dk)
Fra: Marc Eskelund (marc@fskpo.dk)
Titel: Offentlig høring - bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder (sagsnummer 2024-154)
Sendt: 21-05-2025 14:26

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Pernille

FSKPO hilser implementeringen af EU's lovgivning på miljøområdet velkommen. Vi undrer os over, at Vadehavet er undladt, men ser uanset frem til næste skridt i processen, hvor de resterende Natura 2000 områder også skal behandles.

Vi har herudover ingen væsentlige bemærkninger til høringen.

På vegne af foreningen,

Marc Eskelund
Politisk rådgiver

**FORENINGEN FOR
SKÅNSOMT KYSTFISKERI
PRODUCENTORGANISATION**

+45 2627 6912 | marc@fskpo.dk | skaansomtkystfiskeri.dk
[Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

Høringssvar på j. nr. 2024-154

Udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder.

Jeg vil indlede mit høringssvar med en undren:

- Hvorfor kommer denne bekendtgørelsesændring under igangværende fiskeriforhandlinger – hvor regeringen OG Fiskerikommisionen lægger op til fortsat fiskeri som understøtter kulturbærende elementer?
- Hvorfor er erhvervsdelene af muslingefiskeriet (som er dem der rammes hårdest) IKKE en del af høringskredsen?
- Hvorfor har en bred kreds i Folketinget indgået en aftale om ”Havplan” i 2023, hvor der står at muslingefiskeri i Natura2000 områder kan fortsættes?
- Hvorfor er denne sag (j.nr. 2024-154) oprettet allerede i 2024 – når fødevareminister Jacob Jensen så sent som i marts 2025 udtaler ”jeg er ikke bekendt med stramninger i Natura2000 områder”?
- Hvorfor bliver Natura2000 begrebet brugt til at indfører generel udelukkelse af bundfisker? Det har aldrig været en intention med Natura-områderne.
- Hvorfor kommer fødevareministeriet frem til en urealistisk lav erhvervskonsekvens beregning? – der må være en bagtanke!

Det er efterhånden ikke nogen hemmelighed at Muslingeerhvervet har følt sig hårdt og uretfærdigt ramt af den linje, der køres i forhold til miljøhensyn – ført an af de såkaldte ”grønne foreninger” men bakket op på en nærmest usmagelig og i hvert fald usaglig måde af eks. miljøministeren, som står og roder i et akvarium, med et lille net og sammenligner det med den højt udviklede og skånsomme måde, dansk fiskeri drives på. Det er ikke bare usmageligt og uværdigt for en minister – det er også en usædvanligt unuanceret tilgang, helt på linje med før omtalte organisationer. I muslingefiskeriet vedkender vi os at have en miljømæssig påvirkning ved fiskeriet. Det har al menneskelig aktivitet, det har vi alle - blot ved at trække vejret!

Men vores påvirkning er ikke kun negativ, som Magnus Heunicke ellers insinuerer. Vores påvirkning tager næringsstoffer ud af økosystemet. Med hvert tons muslinger, der landes, fjernes der mellem 10 og 17 kg. Næringsstof. Dette samtidig med at fiskeriet understøtter arbejdspladser, turisme og mindre lokale havne og samfund.

Hvis man læser redegørelsen fra DTU, kan man se at ”penetreringsdybden” altså hvor dybt en muslingeskraber går i fjordbunden, er 1,5 til 3 centimeter – altså MAKSIMALT TRE CENTIMETER. Vær venlig at sammenligne det med dybden på en plovfur. I Danmark dyrker vi op mod 70% af det åbne land – vi beder om lov til at fiske på maksimalt 3% af Limfjordens bund pr. år!

Det er uforståeligt, at Natura2000 begrebet bruges som en general løftestang til at udelukke bundfiskeri.

Alle Natura2000 områder er udpeget på et særligt udpegningsgrundlag – naturtyper, habitater, fødegrundlag for fugle eller andre hensyn. Der er således stor forskel i udpegningsgrundlaget for de enkelte områder. Derfor kan man ikke bruge ”begrebet Natura2000” til at indføre en generel begrænsning i en lang række områder – de enkelte områder skal vurderes og behandles selvstændigt.

Fra embedsværket hører vi, at det er de ”kumulative påvirkninger”, der er for store! Det kan der måske være noget om – men det er jo også kendt, at det ikke er fiskeriet der er den største presfaktor.

Derfor spørger vi Miljøstyrelsen: Hvorfor gør man ikke noget ved de elementer, som virkeligt batter – ikke bare kvælstofs udledning fra landbrug, men også effekten af rensningsanlæg, overløb og ikke mindst den manglende rensning af miljøfremmede stoffer, som suser direkte ud i vandmiljøet. Det er ikke så sært, at fiskene er svømmet til havs og det kystnære fiskeri kun er en skygge af sig selv.

Afslutningsvis skal det understreges, at muslingefiskeriet er 100% overvåget . Alle fartøjer sender data om position, fart og aktiviteter med fiskeredskaberne – og har gjort det siden 2013.

Vi kan derfor dokumentere, at vi IKKE fisker uden for de områder. vi har lov til at fiske i. At vi ikke påvirker ålegræs. At vi ikke fisker hvor der er stenrev og samtidigt dokumenterer hvor begrænset en del af Limfjorden, vi bruger til at drive vores erhverv.

At lukke muslingefiskeri i Limfjorden vil ikke gavne miljøet – for det er vel det, der er intentionen?

En lukning vil give endnu mere iltsvind og dårlig vandkvalitet – fordi fiskeriet med den store fjernelse af næringsstoffer er et plus for miljøet, med den tilstand fjorden er i nu.

Med venlig hilsen

Henrik Nielsen

Formand for: Foreningen Muslingeerhvervet.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Holbergsgade 6

1057 København K

Sendt til: fisk@fvm.dk, perdje@fvm.dk

Glyngøre, den 27. maj 2025, sider 2

Vedr. Høring over udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder (Sagsnr. 2024-154)

Glyngøre Shellfish & Danish Oyster Bar skal indledningsvis udtrykke bekymring over, at denne høring fremsendes uden forudgående dialog med fiskerierhvervet. Det udfordrer den ellers demokratiske og transparente lovgivningsproces, som vi sætter højt i Danmark.

Vi anerkender dog, at høringen trods alt er blevet sendt ud, inden de igangværende fiskeriforhandlinger er afsluttet. Det giver mulighed for, at relevante aktører kan blive hørt, inden beslutninger træffes.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser bør anerkendes og kompenseres, herunder for følgeerhverv:

Med udgangspunkt i foreløbige DTU AQUA-beregninger af 21. maj 2025 over 10år med foreløbige samlet beregning 21,8 mio. pr. år. Løgstør-, Nissum- og Lovns Bredning:

- Opkøbere og forarbejdningsvirksomheder af muslinger, østers og søstjerner.

Kompensationen bør baseres på dokumenterbare principper, herunder:

- Tidligere indtjening og goodwill.
- Råvareopkøb.
- Investeringer i naturen (FME), genudlægning og omplantning etc. specialudstyr mv.
- Omstillingsomkostninger og manglende indtjening mv.

Disse forhold bør tages med i vurderingen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser, der følger af de foreslåede begrænsninger.

Principper for agil "forstået som smidig tilpasning" erhvervsrettet regulering er ikke foregået - jævnført den forkerte erhvervsøkonomisk konsekvensvurdering på kun 12,1 mio. for alle 37 områder. Det viser DTU AQUA beregninger af 21 maj. 2025, som er faktuel med Black boks data og landingsværdier for de nævnte 3 områder i Limfjorden er min. 21,8 mio. pr. år.

- Det bør være muligt for myndigheder og virksomheder at håndtere nye teknologier i forhold til lovgivning etc. mere effektiv i mere dialog og forståelse for lov og erhvervets drift og -virke.
- Risikoen for forældet regulering, misforståelser og forvaltning.
- Rets usikkerhed, hvis regler ændres for hyppigt eller uden klare retningslinjer.

Anbefaling om nedlukning med compensation (jf. "En ny kurs for Dansk Fiskeri" initiativ 23-24), hvis bare delvis eller de nævnte områder i Limfjorden lukkes og vores marker tages fra os.

Vi anbefaler, at nedlukningen ledsages af en retfærdig og gennemskuelig kompensationsordning, med en beregningsmodel for hele fiske år: Østersperiode på 20år og muslingeperiode på 10år.

Afslutningsvis anmoder vi om, at Glyngøre Shellfish tilføjes den fremtidige høringsliste i forbindelse med relevante bekendtgørelser.

Med venlig hilsen

Svend Søe Bonde

Glyngøre Shellfish & Danish Oyster Bar

Til: FVM - Bæredygtigt Fiskeri (fisk@fvm.dk)
Cc: Pernille Desiré Birkenborg Jensen (perdje@fvm.dk)
Fra: Torben Tran Ankjærø (atto@aarhus.dk)
Titel: Høringssvar fra Havsamarbejdet i Østjylland sagsnummer 2024-154 - Fiskeribegrænsninger i marine beskyttede områder
Sendt: 27-05-2025 17:37

Til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Havsamarbejdet i Østjylland, syv østjyske kommuner, forventer at eftersende et høringssvar vedr. sagsnummer 2024-154 – udkast til bekendtgørelse om Fiskeribegrænsninger i marine beskyttede områder – med høringsfrist 27. maj 2025. Det har imidlertid ikke været muligt at sammensætte et fælles høringssvar inden høringsfristen 27. maj, hvorfor vi anmoder om muligheden for at eftersende et fælles høringssvar. Vi forventer at sende høringssvaret inden sommerferien 2025.

I første omgang bemærker vi, at N2000 områderne, samt Kalø Vig, hvor der nu er lagt op til et stop for muslingeskrab, er i overensstemmelse med Havsamarbejdets fælles politik for fiskeriet, hvor vi ønsker at muslinger i stedet i fremtiden produceres på line, i det omfang at rekreative- og miljømæssige hensyn er taget, ved placering og antal af lineanlæg.

Med venlig hilsen

Torben Tran Ankjærø
Havmiljøkoordinator

Havsamarbejdet i Østjylland

Norddjurs, Syddjurs, Aarhus, Odder, Samsø, Horsens og Hedensted kommuner
T +45 23 47 51 50
E atto@aarhus.dk
www.havsamarbejdet.dk

EAN nr.: 579 800 577 0176

TEKNIK OG MILJØ

Vand og Natur
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand
www.aarhus.dk

Aarhus Kommune registrerer og bruger de oplysninger, du giver os i forbindelse med din henvendelse. Vi bruger oplysningerne for bedre at kunne besvare din henvendelse. Aarhus Kommune er dataansvarlig for behandling af personoplysninger, og du kan læse mere om kommunens behandling af personoplysninger her: <https://aarhus.dk/databeskyttelse> Oplysninger om vores behandling af personoplysninger i forbindelse med sager efter Husdyrbrugloven, Naturbeskyttelsesloven, Kystbeskyttelsesloven og Vandløbsloven kan læses her: <https://www.aarhus.dk/om-kommunen/databeskyttelse/databeskyttelse-i-specifikke-teams/natur-vandloeb-og-landbrug/>

Til: FVM - Bæredygtigt Fiskeri (fisk@fvm.dk)
Cc: Pernille Desiré Birkenborg Jensen (perdje@fvm.dk)
Fra: Per Lorenzen (sbx@stofanet.dk)
Titel: sagsnummer 2024-154.
Sendt: 17-05-2025 21:11

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Foreningen havørred Als udføre etablering af Stenrev og udplantning af ålegræs , for at forbedre havmiljøet i vores inderfjorde fra Åbenrå fjord og op i Alssund , Augustenborg fjord og helt ned til Flensborg fjord , vi ser at der ikke er planer om et forbud i Åbenrå fjord og inderfjorden ved als (alssund og Augustenborg fjord) når vi ser på kortbilag nr 33 , dette må medtages ved forbuddet for at passe på Stenrev og ålegræs samtidigt er der mange fortids fund , dette har vi undersøgt bl.a. ved Ansøgninger om Stenrev omkring Augustenborg fjord og Alssund , her har vi fået afslag på etablering af Stenrev , dette er helt ok men hvis der bliver slæbt hen over bunden med fiskeredskaber ødelægges man både fortids fund fra stenalderen og Stenrev .Foreningen havørred Als er i aktiv dialog omkring 3 store Stenrev med Sønderborg, Åbenrå og Flensborg kommune i området i Åbenrå fjord, Augustenborg fjord og Flensborg fjord, vi vil etablere de 3 Stenrev af længden 150 meter pr stk og hvis dette ikke skal ødelægges af bundskrabere må vi forlange at kortbilag 33 udvides til at omfatte Åbenrå fjord, Alssund og Augustenborg fjord , og hvis dette ikke udvides flyttes problemet bare fra det ene område til Åbenrå fjord og Augustenborg fjord og Alssund fjorden .

Vi i bestyrelsen (havørred Als) og de kommuner vi er i tæt dialog med mener helt klart at kort bilag 33 må udvides til at omfatte Åbenrå fjord, Augustenborg fjord og Alssund fjorden gældende fra Åbenrå til starten af kort bilag nr 33 ved Broager land.

Bestyrelses formand i havørred Als

Per Lorenzen

Sendt fra min iPhone

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Holbergsgade 6,
1057 København K.

fisk@fvm.dk
perdje@fvm.dk

Opfordring til at forslag til bekendtgørelse trækkes tilbage

Morsø Kommune opfordrer til, at forslaget til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder (sagsnummer 2024-154) trækkes tilbage.

Hovedpointer:

- **Erhvervsmæssig katastrofe:** Forslaget vil reelt lukke muslingefiskeriet i Limfjorden og føre til tab af mindst 200 arbejdspladser, konkurser blandt fiskere og lukning af vigtige industriarbejdspladser i vores del af landet.
- **Modsat miljøeffekt:** Muslinger fjerner næringsstoffer fra fjorden og forbedrer vandmiljøet – men den effekt forsvinder, hvis fiskeriet begrænses yderligere.
- **Proportionerne overses:** Muslingefiskeri belaster i gennemsnit kun 2,5 % af Limfjordens samlede areal årligt og 3 % af Natura 2000-områderne. Indgrebets omfang står derfor ikke mål med det reelle aftryk.
- **Manglende fagligt grundlag:** Det er ikke dokumenteret, at muslingefiskeriet er hovedårsag til Limfjordens miljøproblemer – landbrugsudledninger og spildevand spiller en langt større rolle.
- **Tidsmæssigt og politisk uheldigt:** Bekendtgørelsen fremlægges midt i centrale forhandlinger om fiskeriets fremtid og strider både mod Havplanen og Fiskerikommissionens anbefalinger om at tage hensyn til kulturbærende erhverv.

Uddybning

Bekendtgørelse vil, – hvis den sættes i kraft – reelt vil lukke erhvervsfiskeri med bundslæbende redskaber i Limfjorden.

Dermed rammer forslaget direkte ind i hjertekulen på et lokalområde, som i generationer har betragtet fiskeriet efter blåmuslinger og østers som et yderst vigtigt erhverv og som har Limfjordens forekomster af skaldyr som en vigtig del af landsdelens DNA. Et erhverv, som bærer en stor og betydende kulturarv med sig – men som også er en uundværlig del af vores nuværende erhvervsliv og som har afgørende beskæftigelsesmæssig og økonomisk betydning. Ud over de primære erhverv i fiskeriet og den tilhørende industri har Limfjordens skaldyr også meget stor turistmæssig værdi. Mors er kendt som ”Danmarks Skaldyrshovedstad”, og events med de lokale skaldyr som tema tiltrækker hvert år tusindvis af turister til Limfjordsområdet.

Fra Morsø Kommunes side deler vi skaldyrsfiskeriet opfattelse af, at den foreslåede bekendtgørelse er et reelt dødsstød til et erhverv, der gennem årtier i forvejen er blevet begrænset, primært for at tilgodese Limfjordens marine miljø og skåne bestanden af blåmuslinger og østers. Men vel at mærke reguleringer og begrænsninger, der er aftalt med muslingefiskerne, som gennem

brancheorganisationen Foreningen Muslingeerhvervet (FME) altid har leveret en dokumenteret effektiv og ansvarsfuld selvforvaltning af de tildelte kvoter m.v.

De gennemførte reguleringer har lagt betydelige begrænsninger på muslingefiskernes mulighed for at drive et rentabelt fiskeri, men fiskeriet har tilpasset sig, så de 23 aktive fartøjer i dag kan levere tilstrækkelige landinger til, at den lokale muslingeindustri kan opretholde en produktion. Men den nedre grænse er nået, og yderligere reduktioner af fiskeriet vil få balancen til at tippe.

Lokalt vil en vedtagelse af den foreslåede bekendtgørelse medføre et tab på mindst 200 arbejdspladser, konkurser i fiskerierhvervet, hvor fiskerne fratages deres livsværk samt lukning af industriarbejdspladser, som er så vigtige i vores del af landet.

Med andre ord en erhvervsmæssig katastrofe, der vil trække dybe spor i Morsø Kommune og i vore nabokommuner.

Risikerer den modsatte effekt

I dag foregår muslingefiskeriet i Natura 2000-områder i så begrænset et omfang, at der fiskes på hvad der årsbasis svarer til **3 % af de pågældende Natura 2000-områder i Limfjorden**. Samlet belaster muslingefiskeri på årsbasis gennemsnitligt **2,5 % af Limfjordens samlede areal**.

Tallene illustrerer vigtige proportioner i den offentlige debat om miljøet i vore fjorde. En debat, der i alt for ringe grad fremhæver et meget vigtigt element, som sætter spørgsmålstegn ved, om de foreslåede reguleringer får den ønskede effekt på Limfjordens miljøtilstand:

Der er ikke videnskabelig baggrund for at påstå, at muslingefiskeri er hovedårsagen til Limfjordens dårlige miljøtilstand. Her spiller udledning af næringsstoffer fra landbruget og af spildevand fra rensningsanlæg m.v. en langt større rolle.

Til gengæld er det dokumenteret, at fjordens bestand af muslinger bidrager positivt til at forbedre miljøet ved at filtrere vandet, idet muslinger lever af de næringsstoffer, som udgør et miljøproblem. Når muslingerne opfiskes, fjernes en betydelig mængde næringsstoffer fra vandmiljøet.

Den effekt fjernes, hvis fiskeriet begrænses yderligere.

I bekendtgørelsen foreslås det ligeledes at forbyde den såkaldte omplantning af muslingeyngel fra områder, der er truet af iltsvind til dele af fjorden, hvor muslingerne kan leve og senere fiskes. Fremover vil enorme mængder af blåmuslinger derfor risikere at dø af iltsvind, rådne og derved forstærke iltsvindet i fjorden.

Bekendtgørelsen vil altså have den modsatte effekt af det, ministeriet ønsker, nemlig at reducere iltsvindet i Limfjorden. Altså forstærker iltsvindet i Limfjorden.

Timingens undrer

Endelig skal det påpeges, at vi fra lokalpolitisk hold, fra fiskeriet og fra industrien undrer os over timingen i denne sag.

Forslaget rummer hidtil usete stramninger af fiskeri i en stor del af de indre danske farvande og Natura 2000-områder, og det udsendes samtidig med, at der på Christiansborg forhandles aftaler om erhvervsfiskeriets fremtid.

Vi frygter, at den udsendte bekendtgørelse rulles igennem uden at muslingefiskeriets fremtid får en reel, begrundet og saglig vurdering af erhvervets fremtid som helhed.

En lukning af muslingefiskeriet strider direkte mod regeringens Havplan, som netop åbner mulighed for muslingefiskeri i Natura 2000-områder, og bekendtgørelsen strider samtidig direkte mod Fiskerikommissionens anbefalinger, som netop pointerer, at man skal tage særligt hensyn til kulturbærende erhverv, så de kan underlægges andre regler, f.eks. særlige fordelagtige kvotetildelinger mv.

Vi skal derfor opfordre til, at forslaget til bekendtgørelse trækkes tilbage, så planer for regulering af muslingefiskeriet på et reelt og oplyst grundlag indgår i de samlede planer for erhvervsfiskeriet i Danmark.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Holbergsgade 6

1057 København K

Sendt til: fisk@fvm.dk, perdje@fvm.dk

Den 27. maj 2025, sider 2, denne erstatter udg. d.26-05-2025

Vedrørende høring over udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder (Sagsnr. 2024-154)

Sillerslev Fiskeriforening ønsker hermed at afgive bemærkninger til ovennævnte høring.

Det er positivt, at udkastet til bekendtgørelse bliver sendt i høring i forbindelse med fiskeriforhandlingerne. Det havde dog været mere hensigtsmæssigt, hvis det var sket i bedre tid og med mulighed for forudgående dialog.

Vi ønsker at fremhæve, at de tre mest berørte Natura 2000-områder i Limfjorden – Nissum Bredning, Løgstør Bredning og Lovns Bredning – er helt afgørende for opretholdelsen af det bundsløbende fiskeri i Limfjorden ellers en nedlukning af disse områder fra 1. juli 2025 - vil få omfattende konsekvenser for vores medlemmer og for hele det erhvervsgrundlag, der er bygget op omkring muslinger- og østersfiskeri i området.

Anbefaling om nedlukning med compensation og ophugningsordning

Vi anbefaler, at nedlukningen ledsages af en retfærdig og gennemskuelig kompensationsordning. Med henvisning til Regeringens udspil "En ny kurs for Dansk Fiskeri" Initiativ 24-23.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser for de nævnte 3 områder i Limfjorden

På baggrund af foreløbige beregninger fra DTU AQUA af 21. maj 2025, baseret på black box-data og landingsværdier fra Fiskeristyrelsen for perioden 2014–2024, estimeres følgende gennemsnitlige årlige værdier for fiskeriet i de nævnte områder:

- Muslinger og Østers (Europæiske) samlet: 21,8 mio. kr.pr. år.
 - Omplantningsmuslinger: 3,7 mio. kr. pr. år.

Vi anbefaler, at kompensationsberegningen foretages over min. en 10-årig periode, i lighed med praksis i andre sager, jævnfært minksagen. Tidsrummet bør tage udgangspunkt i perioden 2012–2022, hvor der endnu var normal BMS licensudstedelse og -modtagelse og for østers 2010-2020.

Årene 2023–2024 bør ikke anvendes, da de ikke repræsenterer normal praksis.

Ligeledes anbefales støtteordning til ophugning af vores special fiskefartøjer, da fratagelsen af vores "marker" medfører at der ikke er grundlag for at fiske med fartøjerne længere.

Total nedlukning

Hvis der vælges en total nedlukning, bør de samlede økonomiske tab og konsekvenser dokumenteres via alle landingsværdier tilhørende, herunder ophugningsstøtte for de specialbyggede FTA-fiskefartøjer med tilhørende FTA-andele, med fiskeri gennem Limfjordspuljen, registeret rådighed i Skibsregisteret. Jf. Fiskeriloven og Søloven etc.

Afslutning

Vi anmoder om, at der sikres åbenhed, klarhed og gennemsigtighed i processen, samt at der fastlægges en ramme for, hvordan fiskeriet kan afvikles på en anstændig måde for de meget berørte fiskere og deres familier. **"Tidsnok inden vi ikke går fra hus og hjem"**

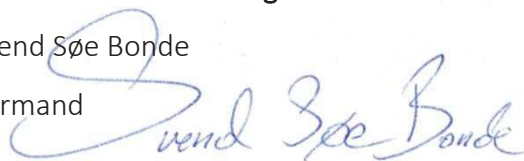
Sillerslev Fiskeriforening (SFF) anmoder om tilføjelse på den fremtidige høringsliste i forbindelse med relevante bekendtgørelser. Gerne på e-mail: SFF: kj@danishshellfish.com

Med venlig hilsen

Sillerslev Fiskeriforening

Svend Søe Bonde

Formand

A handwritten signature in blue ink that reads "Svend Søe Bonde". The signature is written in a cursive style, with the first letters of the first and last names being capitalized and prominent.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
fisk@fvm.dk

Svar på høring af bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder

Som udgangspunkt ser Sønderborg Kommune med stor tilfredshed på, at Habitatområde H173 og Flensborg Fjord nu også fremgår af listen over områder, hvor der ikke må foretages fiskeri med bundslæbende redskaber. Forbuddet vil være til stor gavn for Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag samtidig med, at det er i god overensstemmelse med vores indsats for at skabe gode fødesøgningsmuligheder for edderfuglen og et godt miljø i fjord og bælt.

§ 1 Anvendelsesområde

Områder med forbud mod fiskeri med bundskrabende redskaber bør udvides til at omfatte områder, der ikke er Natura 2000 beskyttet, herunder Augustenborg Fjord og Als Fjord. Augustenborg Fjord og Als Fjord er begge kendetegnet ved ringe vandudskiftning og høj næringsstofbelastning og lider hvert år af kraftigt iltsvind. Sønderborg Kommune arbejder sammen med det lokale forsyningsselskab på at nedbringe udledningen af næringsstoffer fra spildevand igennem blandt andet lukning af overløb og forbedret rensning i det åbne land.

Muslingeskrab er en presfaktor for tilstanden i fjordene. Ifølge Fiskeristyrelsen landes der relativt små mængder blåmuslinger i fjordene. Dette gør det endnu mere relevant at nedlægge forbud mod aktiviteten, da det ikke står mål med de ødelæggelser, skraberens påfører havbunden og vandmiljøet.

Næringsstofpuljen på havbunden hvirvles op og muslinger, som ellers filtrerer vandet for alger, fjernes. Begge faktorer, som øger risikoen for algeopblomstring og iltsvind.

Muslingefiskeri i områderne uden for Natura 2000 områderne tillades af Fiskeristyrelsen. Styrelsen skal sikre, at fiskeriet ikke har en negativ betydning for vandområdernes mulighed for at opnå god økologisk tilstand jf. Vandrammedirektivet. Tilladelserne i vores område stiller alene vilkår om, at der ikke må fiskes inden for 4 meter dybdekurven. Ålegræsset i området vokser på dybder over 4 meter og der er således en stor risiko for, at denne vigtige naturtype dels ødelægges og dels at spredning forhindres.

Borgmesteren

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00

E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk

23-05-2025
25/9221

Sønderborg Kommune opfordrer derfor til, at der etableres forbudszoner mod muslingefiskeri med bundskrabende redskaber i Augustenborg Fjord og Als Fjord.

§ 2, jf. bilag 1

Listen over redskaber bør udvides til også at omfatte muslingeskraber også selvom disse ikke påvirker havbunden så meget som bom- og bundtrawl gør. Dette for at sikre, at der ikke kan iværksættes fiskeri efter blåmuslinger med andre typer redskaber end de i bilag 1 nævnte.

Venlig hilsen

Erik Lauritzen
Borgmester

Høringssvar fra Sønderjyllands Småbådsclub vedr. udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder

Sønderjyllands Småbådsclub ønsker hermed at udtrykke vores klare støtte til det fremlagte udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder.

Som forening med rødder i det sønderjyske kystmiljø og med mange aktive lystfiskere i bl.a. Flensborg Fjord, Alssund og Augustenborg Fjord, har vi et stort engagement i bevarelsen af et sundt og varieret havmiljø. Et godt havmiljø er en forudsætning for bæredygtigt lystfiskeri – både i dag og for kommende generationer.

Vi ser det som nødvendigt og positivt, at der nu tages konkrete skridt til at beskytte sårbare områder mod skadelige fiskeriformer – især fiskeri med bundslæbende redskaber som muslingeskrab.

Muslingeskrab har veldokumenterede negative konsekvenser for havbunden og økosystemet:

- **Fysiske ødelæggelser af havbunden**, herunder tab af ålegræsenge og stenrev, som er vigtige opvækst- og skjulesteder for mange fiskearter. Det er et paradoks, at frivillige og lokale kræfter arbejder for at genetablere disse habitater gennem udplantning og etablering af nye stenrev, mens erhvervsmæssigt skrab samtidig fjerner dem.
- **Tab af biodiversitet**, idet mange bundlevende organismer og fødeemner forsvinder, hvilket påvirker hele fødekæden – herunder rovfisk som torsk og havørred.
- **Langvarige skader**, som betyder, at områder ikke nødvendigvis kommer sig i løbet af en overskuelig tidshorisont.

Flensborg Fjord og Augustenborg Fjord er lavvandede, lukkede systemer med ringe vandudskiftning og derfor ekstra sårbare over for fysisk forstyrrelse og næringsstofbelastning. Som lystfiskere har vi gennem årtier fulgt udviklingen i disse farvande og oplevet, hvordan fiskebestande og biodiversitet er blevet påvirket.

Vi støtter derfor fuldt ud bekendtgørelsens forslag til at begrænse skadeligt fiskeri i marine beskyttede områder. Det er et nødvendigt skridt mod at genskabe robuste, artsrige og balancerede havmiljøer. Samtidig ser vi det som en investering i rekreative værdier og naturoplevelser, som også har stor lokal betydning – både socialt og økonomisk.

Vi opfordrer til, at implementeringen følges op af tydelig kommunikation, løbende overvågning og aktiv inddragelse af lokale aktører. Der findes stor viden og engagement blandt kystnære brugere – herunder lystfiskere – som med fordel kan bringes i spil i den fortsatte indsats for et sundt havmiljø.

Med venlig hilsen

Sønderjyllands Småbådsclub

26. maj 2025

Høring om ”Udkast til bekendtgørelse om trawl- og vodfiskeri (”trawlbekendtgørelsen”)” samt ”Udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder”.

Tænketanken Hav takker for muligheden for at sende høringssvar til de to høringer.

Først og fremmest vil vi gerne give stor anerkendelse og støtte til, at Fødevareministeriet nu endelig har taget initiativ til at beskytte de kystnære habitatområder samt kystområder med potentiale for ålegræsvækst. I årevis har disse områder ikke været tilstrækkeligt beskyttet og Danmark har derfor ikke levet op til sine EU-forpligtelser i habitatdirektivet og vandrammedirektivet.

Tænketanken Hav ser frem til, at habitatområderne uden for 3 sømil også bliver beskyttet.

I Tænketanken Havs rapport ”Vision for et fremsynet fiskeri med mindre miljøpåvirkning - Hovedkonklusioner og anbefalinger” har vi 11 overordnede anbefalinger hver med en række underanbefalinger, som vi håber, vil være til inspiration i det videre arbejde inden for fiskeriområdet. Se alle anbefalinger her:

<https://cdn.sanity.io/files/bo7elojo/production/3071c4c71e962b9429f7b753c54272618289391d.pdf>

Bundsløbende redskaber forringer havets biodiversitet

Forskning viser, at fiskeri med bundsløbende redskaber forringer havets biodiversitet ved at udjævne havbunden og fjerne havbundens dyr. De bundsløbende fiskeredskaber, der benyttes af danske fiskefartøjer, fører til, at 3-20 % af havbundens bunddyr forsvinder, hver gang et redskab passerer. Jo flere gange et redskab passerer, jo flere bunddyr forsvinder der. Forekomsten af bunddyr med en levetid på over 10 år er gennemsnitligt 37 % lavere i trawlede områder end i områder, der ikke er trawlede. Bunddyr, såsom små krebsdyr, koraldyr, orme, snegle, søstjerner og småfisk, er vigtigt fødegrundlag for bl.a. fisk og fugle og for at opretholde balancen i havets fødekæder.

Omstillingsplan for fiskeriet

Fiskeriet står overfor en stor omstillingsproces i de kommende år. Tænketanken Hav anbefaler bl.a. en trinvis udvikling og anvendelse af nye løsninger inden for fiskeriet med bundtrawl og skraber frem mod hhv. 2035 (skraber) og 2040 (bundtrawl).

Det er vigtigt at accelerere udviklingen og brugen af kendte og nye redskaber og metoder, som reducerer påvirkningen på havbunden, uønsket bifangst og brændstofferbruget. Dette kræver statslig støtte til investeringer og rådgivning.

I Tænk tanken Havs rapport "Vision for et fremsynet fiskeri med mindre miljøpåvirkning - Hovedkonklusioner og anbefalinger" anbefaler vi midler i en ny Grøn Omlægningsordning mm. fra 2025 til udvikling og investering i mere miljømæssigt bæredygtige fiskeriløsninger (anbefaling 6). Vi anbefaler blandt andet støtte til udvikling og demonstration af nye og uprøvede redskaber.

Relation til regeringens fiskeriudspil

I nærværende høringssvar antager vi, at de trawlfrie zoner, som regeringen har foreslået i sit fiskeriudspil i februar 2025, gennemføres. Vi har således ikke kommenteret høringernes forslag i Bælthavet specifikt.

Vi vil dog alligevel gerne fremhæve, at vi støtter, at hele Isefjord omfattes af et forbud mod brug af bundslæbende redskaber, ligesom regeringen har foreslået i sit fiskeriudspil. Vi anbefaler samtidig, at alle typer af skrab af muslinger forbydes i de trawlfrie zoner (dvs. både på vilde bestande og på kultur- og omplantningsbanker). Det vil således være nødvendigt at tilpasse havplanens reservation til muslingeskrab i bl.a. Isefjord med den trawlfrie zone i Bælthavet.

Endelig opfordrer vi til, at den trawlfrie zone i Bælthavet reguleres nationalt inden for 3 sømil hurtigst muligt.

Bemærkninger til høringen om trawlbekendtgørelsen og vandrammedirektivet

Ålegræsudbredelse

Først og fremmest vil vi gerne give stor anerkendelse og støtte til, at Fødevareministeriet nu endelig har taget initiativ til at beskytte kystområder med potentiale for ålegræsvækst og dermed et skridt på vejen til at leve op til Danmarks forpligtelser i vandrammedirektivet.

Fødevareministeriets tilgang til at beskytte områder ud til grænsen for god/moderat tilstand for ålegræs er udtryk for en minimumsimplementering af EU's vandrammedirektiv. Man kan med fordel indlægge en bufferzone for at sikre, at påvirkningen ikke sker ind i det område, der er målsat.

Vi bemærker, at fiskeri med skraber er reguleret i muslingebekendtgørelsen, som ligeledes bør tilpasses. Blandt andet bør muslingebekendtgørelsens bilag 1 med produktionsområder tilpasses. Se også afsnit nedenfor om skraber.

I øvrigt bemærker Tænk tanken Hav, at der ikke er ryddet op i den øvrige del af trawlbekendtgørelsen og at den dermed fortsat er et kludetæppe af forskellige typer af beskyttelser.

Limfjorden

Vi anbefaler, at der udarbejdes en samlet plan for Limfjorden med fokus på de kumulative effekter, så alle væsentlige presfaktorer adresseres i fjorden med henblik på at opnå en god økologisk og kemisk tilstand, jf. forpligtelserne i vandrammedirektivet.

Fiskeri med skrabber

Fiskeri med skrabber er den type af fiskeri, som er hårdest mod havbunden og som udelukkende foregår i kystnære områder. Tænketanken Hav anbefaler, at skrab udfases over en periode på 10 år frem mod 2035 ud fra nedenstående trinvis tilgang. Det gælder både skrab på vilde bestande og på kultur- og omplantningsbanker.

- 2025: Skrab udfases i de trawlfrie områder (jf. regeringens fiskeriudspil), habitatområder og i områder med potentiale for ålegræsudbredelse
- 2030: Skrab udfases i fuglebeskyttelsesområder
- 2035: Skrab udfases generelt

Læs anbefalingerne i vores rapport "Vision for et fremsynet fiskeri med mindre miljøpåvirkning - Hovedkonklusioner og anbefalinger" samt i bilag 2.

Partshøring, offentliggørelse og klageadgang

Der synes ikke at ske partshøring vedr. tilladelser til muslingeskrab – ligesom der fx gør med tilladelser til klapning, råstofindvinding osv. Danmark har tilsluttet sig Aarhuskonventionen, der forpligter til offentlighedens adgang til information, inddragelse og klageadgang i miljørager. Når muslingefiskeri ikke behandles med høringspligt, undergraves denne ret i praksis.

Når myndigheder behandler ansøgninger om fx klapning, havvind, råstofindvinding eller anden brug af havet, skal de vurdere konsekvenserne for fiskeriet. På samme vis bør myndighederne, når de behandler ansøgninger om muslingefiskeri vurdere konsekvenserne for andre berørte parter på og i tilknytning til havet. Desuden bør muslingefiskeri vurderes ift. de kumulative effekter i havområdet. I fx et område som Limfjorden har kumulative effekter stor betydning på havmiljøets tilstand.

Tænketanken Hav opfordrer derfor til, at der fremover sker partshøring forud for tilladelser om muslingeskrab og at de endelige tilladelser offentliggøres. Der bør i samme ombæring vurderes, om der bør skabes adgang til at klage over tilladelserne for berørte parter.

Bemærkninger til høringen om marine naturbeskyttede områder

Habitatområder

Vi anbefaler, at minimum 30 % af det danske havareal senest i 2030 er reelt beskyttet i et sammenhængende og repræsentativt netværk af beskyttede havområder. Beskyttelsen skal inkludere beskyttelse mod fiskeri med bundslæbende redskaber og andre relevante presfaktorer. Beskyttelsen skal udgøres af minimum 20 % beskyttet og minimum 10 % strengt beskyttede havområder.

Vi støtter, at habitatområderne inden for 3 sømil opnår beskyttelse mod bundslæbende redskaber, som et første skridt. Man bør imidlertid også kigge på andre presfaktorer end fiskeri, ligesom man bør beskytte habitatområderne uden for 3 sømil i hele habitatområdets udbredelse.

Vi støtter den generelle tilgang i høringen om, at hele revets udbredelse bliver beskyttet (inkl. bufferzone), sådan at revet også bliver beskyttet lidt uden for habitatområdet. Der er dog ikke en 100 % konsekvens ift. denne tilgang alle steder i den foreslåede bekendtgørelse.

Der synes heller ikke at være 100 % konsekvens i tilgangen med at skære den nye beskyttelse i habitatområderne ud af beskyttelsen i trawlbekendtgørelsen (fx habitatområde Stevns Rev). Vi indgår gerne i konkret dialog om dette.

På baggrund af denne høring, som udelukkende omhandler habitatområder inden for 3 sømil, har vi følgende specifikke kommentarer:

Habitatområde nr. 78 Vadehavet

Det mest unikke habitatområde i Danmark, Vadehavet, der er på Unescos verdensarvliste og underlagt 8 forskellige typer af naturbeskyttelse indgår ikke. Dette finder Tænketanken Hav meget kritisabelt. Vi anbefaler, at også dette habitatområde reguleres på linje med de øvrige kystnære habitatområder så bundslæbende redskaber skal ophøre i området.

Habitatområde i Tannis bugt (del af habitatområde nr. 1 Skagens Gren og Skagerrak)

Tilgangen til beskyttelse af Tannis bugt er meget hullet, og denne beskyttelse synes primært at være tilrettelagt ligesom den *tidligere* tilgang til beskyttelse af danske habitatområder, hvilket vi finder kritisabelt. Vi anerkender, at stenrev og sandbanker beskyttes, men anbefaler, at hele habitatområdet inden for 3 sømil reguleres som et første skridt. Som minimum bør de fragmenterede områder med beskyttelse kobles sammen til ét område og gå helt ind til kysten.

Habitatområde nr. 202 Lønstrup Rødgrund

Habitatområdet er planlagt beskyttet i medfør af den regionale proces under fiskeripolitikken – men udelukkende på den del, hvor der er kortlagt stenrev. Vi anbefaler, at den del inden for 3 sømil, som ikke medtages under den regionale proces tages med i denne nationale beskyttelse som en supplerende beskyttelse. Dette vil dermed følge samme faglige tilgang som i de øvrige habitatområder. Det vil samtidig være en relativt lille meromkostning for fiskeriet.

Fuglebeskyttelsesområder

Tænketanken Hav anbefaler, at fiskeri med skraber udfases i fuglebeskyttelsesområder frem mod 2030 (både skrab på vilde og opdyrkede bestande), jf. vores anbefalinger.

Denne høring omhandler områder inden for 3 sømil og dermed lavvandede områder, hvor det er stor risiko for, at muslingeskrab fjerner fuglenes føde. Muslingefiskeri med muslingeskraber i kystnære områder, der er udpeget som fuglebeskyttelsesområder under Natura 2000, er problematisk, fordi det kan forstyrre og forringe fødegrundlaget for en række beskyttede fuglearter. Mange vade- og dykænder, såsom ederfugl og sortand, er afhængige af bundlevende organismer, såsom muslinger, som en primær fødekilde. Brug af muslingeskraber er en fysisk skadelig metode, der forstyrrer havbunden, fjerner store mængder muslinger og ødelægger de habitatstrukturer, som både muslinger og andre bunddyr lever i. Dette kan føre til et markant fald i fødetilgængeligheden for fuglene, hvilket på sigt kan påvirke deres overlevelse og ynglesucces.

Vi foreslår derfor, at følgende to fuglebeskyttelsesområder inkluderes i beskyttelsen senest i 2030: 1) nr. 39 i Limfjorden (område Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø samt 2) nr. 28 i Limfjorden (Nissum Bredning).

Bemærkninger til begge høringer

Registrering og overvågning af natureffekterne af tiltaget

Der bør udvælges en række områder, som overvåges biologisk med henblik på at dokumentere effekterne af forvaltningstiltaget. Der bør således også udføres en baseline når beskyttelsen træder i kraft. Dette er en unik mulighed for at indsamle viden om beskyttede havområders effekt, som ikke hidtil har kunnet blive indsamlet i Danmark grundet den ringe beskyttelse.

Offentliggørelse af GIS-data

Vi anbefaler, at Fødevareministeriet offentliggør GIS-lag over de endelige beskyttelser på sin hjemmeside. Dette gælder både for beskyttelse af habitatområder, ålegræs, trawlbekendtgørelsen, EU-beskyttelser osv, så der er et samlet (formelt) overblik over beskyttelsen mod bundslæbende redskaber i Danmark.

I den forbindelse henviser vi til den arealanalyse, som vi har udarbejdet sammen med Danmarks Fiskeriforening PO og Danmarks Naturfredningsforening:

Link til hovedrapport:

<https://cdn.sanity.io/files/bo7elojo/production/59a001d198333bc467fc427985196ddfoaf7696f.pdf>

Link til bilag:

<https://cdn.sanity.io/files/bo7elojo/production/12e24132fcbc35e0930b2959f6807aa23a4f89cd.pdf>

For spørgsmål eller yderligere oplysninger kan I kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

Pernille Schou Jacobsen

Konsulent, Oceanograf
30920016, psj@taenketankenhav.dk

Ditte Mandøe Andreasen

Programchef, Genopretning og Klima
3092 0001, dma@taenketankenhav.dk

Bilag 1. Tænk tanken Havs handlingsplan til et fremsynet fiskeri med mindre miljøpåvirkning

Bilag 2. Tænketanken Havs anbefalinger om beskyttede områder og fiskeri med skraber

Nedenfor fremhæves Tænketanken Havs anbefaling 2 og 4 vedr. naturbeskyttede havområder og fiskeri med skraber. Alle anbefalinger kan ses her:

<https://cdn.sanity.io/files/bo7elojo/production/3071c4c71e962b9429f7b753c54272618289391d.pdf>

Anbefaling 2: Minimum 30 % af det danske havareal skal senest i 2030 være reelt naturbeskyttede områder, inklusive med forbud mod fiskeri med bundsløbende redskaber og andre relevante presfaktorer

- 2.a Minimum 30 % af det danske havareal skal senest i 2030 være reelt beskyttet i et sammenhængende og repræsentativt netværk af beskyttede havområder. Beskyttelsen skal inkludere beskyttelse mod fiskeri med bundsløbende redskaber og andre relevante presfaktorer.
- 2.b Senest i 2025 skal der identificeres områder til minimum 20 % beskyttet og minimum 10 % strengt beskyttet hav, hvorefter den regionale proces med fiskeriregulering igangsættes, så beskyttelsen kan træde i kraft senest i 2030. Tænketanken Hav bidrager gerne til identifikation af relevante områder.
- 2.c Udvalgelse af områder til minimum 30 % beskyttede havområder bør ske på baggrund af en analyse af eksisterende Natura 2000-områder samt supplerende undersøgelser, hvor der tages højde for hele havbundsøkosystemet (dvs. ikke kun enkelte arter eller naturtyper), naturgrundlag, biodiversitet samt repræsentativitet og økologisk sammenhæng. Områder hvor der i dag er lav menneskelig aktivitet, herunder fiskeri med bundsløbende redskaber, kan være relevante ift. udvalgelse af de minimum 30 % beskyttede havområder, hvis naturgrundlag og biodiversitet i området begrundet det.
- 2.d Forvaltning og regulering af de marine Natura 2000-områder bør prioriteres højt og aktivt fra politisk side. Det anbefales, at myndighederne øger koordinationen og at der for hvert enkelt Natura 2000-område fastlægges en handlingsplan for forvaltning og med deadlines for regulering. Handlingsplanen bør udarbejdes og implementeres i samarbejde med relevante interessenter. Det kan overvejes at indføre MPA-forvaltere, som får til ansvar at stå for områdernes forvaltning.
- 2.e Havbundskortlægning, naturovervågning, forvaltning og kontrol af forbuddet mod relevante presfaktorer i naturbeskyttede havområder bør prioriteres højt, indbefattende nyeste teknologi såsom kunstig intelligens o.a. Der bør afsættes væsentlige og varige midler hertil.

Anbefaling 4: Trinvis udvikling og anvendelse af miljømæssigt bæredygtige løsninger med målet om at opnå en fuld udfasning af fiskeri med skraber senest i 2035

- 4.a Den tilpasning af tilladelser til skrab i kystvande, der er sket i 2024, hvor skrab er flyttet ud til dybder, der er større end vandområdeplanernes miljømål for dybdegrænsen af ålegræs, bør implementeres hurtigst muligt i fiskerilovgivningen (2025) og for alle typer af bundsløbende redskaber.

- 4.b For at nedsætte det samlede pres i kystvandene bør der iværksættes en økosystembaseret tilgang til forvaltningen af kystvandene og alle væsentlige presfaktorer bør nedbringes; særligt næringsstoffer og miljøfarlige forurenende stoffer.
- 4.c Senest i 2026 bør den danske regering have en klar strategisk plan, der anviser en vej til at nå ambitionen om en trinvis udvikling og anvendelse af nye løsninger til at omlægge fiskeri med skraber til andre løsninger. En mulighed er at omlægge til muslingeproduktion på liner i egnede områder. Målet er en fuld udfasning af fiskeri med skraber senest i 2035. Dette indebærer også skrab ifm. skaldyrsopdræt (kulturbanker, omplantningsbanker o.a.).
- 4.d Den trinvis tilgang bør prioriteres sådan, at der allerede fra 2025 fokuseres på at udfase skrab i habitatområder. Frem mod 2030 fokuseres på at udfase skrab i fuglebeskyttelsesområder.
- 4.e Den danske regering bør iværksætte økonomiske incitamentter (se anbefaling 5), som understøtter udvikling og anvendelse af redskaber og metoder med markant reduceret bundpåvirkning.

Høringssvar vedrørende bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder

sag nr. 2024-154

Fremsendt af Vilsund Blue, Nykøbing Mors

Nykøbing Mors 26/5-2025

Indledning

Vilsund Blue, Danmarks sidste virksomhed der producerer fersk, frossen, konserver og "ready to eat" produkter af muslinger, fremsender hermed sit høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder. Vi ønsker at gøre opmærksom på, at vi ikke var nævnt på høringslisten, ligesom Foreningen for Muslingeerhvervet heller ikke var nævnt, som vi også er medlemmer af. Dette ser vi som symptomatisk for den generelle behandling af muslingeerhvervet.

Strategisk fokus og udfordringer

Som en større erhvervsvirksomhed er vores strategi altid rettet mod at navigere gennem de markedsforhold, vi opererer indenfor. Historisk set har der været en kompleks sammenkobling mellem råvaretilgang og eksportmarkedet, som vi sælger til. Råvaretilgangen påvirkes normalt af vejr og temperaturforhold, noget vi har lært at forudse og håndtere gennem årene med den rette produktionsplanlægning. Vores kundebase og salg er derimod meget mere forudsigelige, da vi hovedsageligt arbejder med årsaftaler og fastlagte mængder. Det er dog vigtigt at understrege, at disse aftaler skal overholdes for at undgå strafomkostninger.

Vejrets uforudsigelighed og politiske rammebetingelser

Traditionelt set har vejret været den mest usikre faktor i vores erhverv. Andre forhold blev i mange år håndteret gennem Muslinge- og Østerspolitikken samt Muslingeudvalget, som behandlede vigtige emner, der kunne bruges i vores strategiske beslutninger. Det var en verden, vi kunne arbejde med.

Imidlertid har indførelsen af dybdegrænserne fra Vandplan 3 i efteråret 2023 ændret dette billede radikalt. Muslinge- og Østerspolitikken, Muslingeudvalget og den tilhørende dialog er helt sat ud af kraft. Vi modtog i juni 2023 Danmarks Havplan og i december 2023 Fiskerikommissionens rapport om fremtidens fiskeri. Disse dokumenter har vi brugt som strategiske pejlemærker i vores bestyrelse og direktion, og vi har truffet store beslutninger baseret på dem. Vi har endda brugt planerne og rapporter til at dokumentere stabilitet over for finansielle samarbejdspartnere og kunder.

Manglende dialog og uventet bekendtgørelse

Da vi modtog udkastet til bekendtgørelsesændring den 1. maj 2025, blev vi overbeviste om, at det måtte være en fejl. Ingen i erhvervet havde hørt det mindste om dette før udsendelsen. Fødevarerministeren havde endda ved flere lejligheder benægtet, at noget sådant var under udarbejdelse.

Udkastet, der har et sagsnummer, som viser, at det blev igangsat i 2024, indeholder tiltag, der er direkte imod aftaleteksten i Danmarks Havplan fra 2023 samt anbefalingerne i Fiskerikommissionens rapport fra

samme år. Der står direkte i Havplanen: "Der ændres ikke på reguleringen af Natura 2000-områderne, og der kan fx fortsat fiskes muslinger i Natura 2000-områderne i Limfjorden", og "Samtidig er fx fiskeriet et vigtigt erhverv i kystområderne, hvor det bidrager med arbejdspladser og økonomi og har stor betydning for fødevarerhvervet og mange lokalområder". Hvordan kan man så blot 12 måneder efter Havplanen er underskrevet, starte et arbejde i Styrelsen, der forbyder disse punkter? Var det netop ikke disse punkter, Styrelsen burde arbejde efter, i stedet for at arbejde imod den politiske beslutning, som alle partier har skrevet under på?

Krav og anbefalinger

Vi forstår nødvendigheden af at beskytte vores farvande og fortsætte forskningen i tiltag, der gavner vandmiljøet. Men det er totalt urimelig og dårlig embedsførelse at agere på denne måde og gå imod indgåede aftaler. Dele af udkastet giver muligvis god mening og kan sandsynligvis implementeres uden at bryde eksisterende aftaler.

Som et minimum kræver vi derfor, at:

- Der fortsat kan fiskes muslinger i Natura 2000-områderne ud fra de regler, der er om bestandsvurderinger og arealpåvirkninger, som Havplanen tillader.
- Der skal være ro omkring råvaregrundlaget i en årrække, så vi kan fortsætte vores virksomhed uden yderligere usikkerhed.

Afsluttende bemærkninger

Vilsund Blue opfordrer til, at myndighederne genindfører dialogen med erhvervet og inddrager alle relevante parter i beslutningsprocesserne. Dette er afgørende for, at vi kan opretholde en bæredygtig og stabil produktion af muslinger, som er af stor betydning for både lokalområder og den nationale økonomi. Vi ser frem til en konstruktiv dialog og håber, at vores input vil blive taget i betragtning i den endelige bekendtgørelse.

WWF høringssvar:

**Høring over bekendtgørelse om
fiskeribegrænsninger i marine
naturbeskyttede områder**

Sagsnummer 2024-154

Høring over bekendtgørelse om fiskeribegrænsninger i marine naturbeskyttede områder

Generelle bemærkninger

WWF Verdensnaturfonden (WWF) takker for muligheden for at indgive høringssvar. WWF er meget positive over, at Danmark endelig vil implementere beskyttelse af hele Natura 2000 områder mod bundslæbende fiskeri – i modsætning til minimumimplementering med etablering af bufferzoner omkring kortlagte naturtyper. Dette er en positiv og yderst nødvendig udvikling. Beskyttelse af hele områder er den eneste måde at forhindre fragmentering af beskyttet havnatur, mindske randeffekter m.m. WWF ser frem til, at denne tilgang rulles ud i øvrige beskyttede havområder i Danmark.

WWF er samtidigt nødt til at understrege, at det er dybt beklageligt, at det har taget så mange år at indfase en effektiv beskyttelse af disse havarealer. Habitatdirektivet er fra 1992 og de fleste Habitatområder har været udpeget i langt over et årti. Den danske minimumimplementering af Habitatdirektivet har resulteret i, at der i alt for mange tilfælde siden da, har været tilladt ødelæggende bundslæbende fiskeri i store dele af områderne. Dette har WWF påpeget utallige gange gennem årene, fx i forbindelse med udarbejdelsen af fælles henstillinger for fiskeriregulering i Natura 2000 områder og senest i forbindelse med høringer vedrørende Danmarks havplan.

Habitatdirektivet er efterhånden et gammelt direktiv med et snævert fokus på nogle få naturtyper og arter. Siden da har vi i 2008 fået EU Havstrategidirektivet, som har et langt bredere fokus på marine økosystemer og presfaktorer. I forbindelse med EU Naturgenopretningsforordningen (2024) er der udviklet tærskelværdier for forstyrrelse af havbunden, hvor maksimalt 25% af hver naturtyper må være negativt påvirket. Hertil kommer, at den danske havplan skal afspejle en økosystembaseret tilgang, hvilket ikke er afspejlet i de mange fragmenterede og hårdt påvirkede naturbeskyttelsesområder. Den hidtidige tilgang til regulering af fiskeri i beskyttede områder kan således ikke længere forsvares. Derfor ser WWF den nye tilgang som et nyt skridt i den rigtige retning.

Konkrete bemærkninger

WWF hæfter sig ved, at implementering af helhedsbeskyttelse i bl.a. Vadehavet og Skagen udestår i bekendtgørelsen. WWF har til møde i Dialogforum for Natura 2000 og Havstrategi 9. maj 2025 erfaret, at helhedstilgangen til beskyttelse ikke benyttes i Natura 2000 områder, hvor der landes for mere end 1 million kroner årligt. Denne økonomiske grænse er årsagen bag minimumimplementeringen af beskyttelse af naturtyper i området Skagens Gren og formentlig også i bl.a. Vadehavet. WWF finder det ekstremt kritisabelt, at Fiskeristyrelsen

foreslår en stærkt fragmenteret beskyttelse i netop de områder, hvor fiskeriet er mest udbredt og intensivt, og hvor naturen har allermest brug for fjernelse af fysisk påvirkning fra netop bundsløbende fiskeri. Når Fiskeristyrelsen vurderer, at helhedstilgangen er nødvendig i alle andre områder for at opnå en gunstig bevaringsstatus for Natura 2000 områderne, kan det kun ses som underimplementering af Habitatdirektivet og dermed et fravalg af fremtidig opnåelse af gunstig bevaringsstatus, når samme tilgang fravælges i Skagen og i Vadehavet.

WWF erfarer ligeledes, at vidensgrundlaget ikke er tilstrækkeligt til at implementere helhedsbeskyttelse af Vadehavet. Her vil WWF minde om forsigtighedsprincippet, som fastslår, at videnskabelig tvivl skal komme naturen til gode - og ikke fiskerierhvervet. Danmark er endvidere forpligtet til at sikre, at udpeget og beskyttet natur ikke forringes yderligere.

WWF bemærker, at sandbanker flere steder (fx Skagens Gren) beskyttes imod bundsløbende fiskeri. WWF deler vurderingen, at alle former for bundsløbende fiskeri er inkompatibelt med beskyttelse af sandbanker, og vi antager, at denne vurdering fremadrettet vil være gældende for alle beskyttede sandbanker.

I høringsbrevet skriver Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, at der pågår et arbejde med at vurdere mulighederne for omplantning af muslingeyngel fra habitatområdet Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk. WWF mener, at der er behov for en konsekvent politik omkring bundsløbende fiskeri i naturbeskyttede områder, og vi er derfor også principielt imod tilladelse til skrab efter muslingeyngel til omplantning.

WWF Verdensnaturfondens anbefalinger

WWF Verdensnaturfonden anbefaler at implementere beskyttelse mod alle former for bundsløbende fiskeri i alle marine naturbeskyttelsesområder i deres helhed. I områder, hvor passive redskaber udgør en trussel mod beskyttede naturtyper og arter, bør disse fiskerier naturligvis også reguleres.

Vi anbefaler ligeledes konsekvent at følge en videnskabelig, økosystembaseret tilgang til beskyttelse, hvilket indebærer, at den politisk bestemte økonomiske grænse på 1 mio. kr. for anvendelse af netop disse principper fjernes.

Generelt opfordrer WWF desuden til at tage et stort skridt væk fra de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering i Danmark, som vi mener bliver anvendt i forbindelse med beslutninger vedrørende miljø og natur. I mange tilfælde kan de fem principper stå i vejen for at opnå langtidsholdbare løsninger, som kan bringe os i mål med miljømål, og som er forenelige med en økosystembaseret planlægning og forvaltning af vores land og hav.

Marin naturbeskyttelse er et særdeles effektivt redskab til forbedring af havnaturens tilstand – men de virker kun, hvis de implementeres med henblik på at opnå maksimal effektivitet. Afslutningsvist vil WWF derfor anbefale, at der igangsættes en tværministeriel arbejdsgruppe, som har til formål at kortlægge de mange potentielle synergier, som en videnskabelig og økosystembaseret tilgang til marin naturbeskyttelse kan tilvejebringe i forhold til at opnå miljømål for fiskebestande, essentielle fiskehabitater, havets fødenet, marin biodiversitet, passiv genopretning, naturlig kulstoflagring og meget mere.

Venlig hilsen

Thomas Kirk Sørensen, seniorrådgiver - Hav

WWF Verdensnaturfonden